

Підтримай профспілки,
які захищають тебе

РЕКВІЗИТИ:
БФ «ВІДРОДЖЕННЯ
БУДИНКУ ПРОФСПІЛОК»
ЄДРПОУ 39194889,
Р/Р 26009010079751
В АТ «УКРЕКСІМБАНК»
М. КИЄВА,
МФО 322313

ГОЛОВА СПО ПРОФСПІЛОК
ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ ВИМАГАЄ
ВІД ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ
ВР СПРИЯННЯ У ВИРІШЕННІ
ПРОБЛЕМ СПІЛЧАН.

.03

№ 22 (795) | 4.06.2015

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

СПЕЦВИПУСК | АКЦІЯ ТРИВАЄ!

ДРУГИЙ КРОК НА ЗАХИСТ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРАЦІ

КОРОТКО

СЕМІНАР | Пошук шляхів підвищення ефективності та результативності соціального діалогу, вироблення консолідованої позиції у вирішенні болючих соціально-економічних проблем – такі головні теми дводенного міжнародного семінару «Ефективний соціальний діалог».

.05

ЗАРПЛАТА | За наполяганням ФПУ на одному з найближчих засідань Кабінету Міністрів розглядатиметься питання заборгованості з виплати заробітної плати.

.07

ТЕМА НОМЕРА | Влада забула, що рівень заробітної плати визначається не номінальною сумою грошей, а тією кількістю товарів і послуг, яку можна за неї придбати. Профспілки вирішили нагадати урядовцям цю просту істину, а «Профспілкові вісті» – систематизували основні претензії до Кабінету Міністрів.

.08

З червня більше тисячі профспілкових активістів знову прийшли до Кабінету Міністрів України – це вже другий етап акції на підтримку вимог профспілок у колективному трудовому спорі з Урядом і роботодавцями. Під стінами вищого органу виконавчої влади зібралися представники агропромислового комплексу, охорони здоров'я, освітньої галузі, соціальної сфери,

Пенсійного фонду, Національної академії наук України, регіональних профспілкових організацій, шахтарі та ін. Обстоюючи законні права громадян, профспілки продовжують виступати проти підвищення ціни на газ і тарифів на комунальні послуги, «безстрокової шокової терапії», яку проводить Уряд, та відсутності реальних соціально-економічних реформ.

.02

Григорій Осовий: «Єдине наше прагнення – змінити життя людини праці на краще»

.02

ДОЛУЧАЙТЕСЬ
ДО ОБГОВОРЕННЯ
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті www.psv.org.ua

НАША БОРОТЬБА

ДРУГИЙ КРОК НА ЗАХИСТ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ ПРАЦІ

З червня більше тисячі профспілкових активістів знову прийшли до Кабінету Міністрів України – це вже другий етап акції на підтримку вимог профспілок у колективному трудовому спорі з Урядом і роботодавцями. Під стінами вищого органу виконавчої влади зібралися представники агропромислового комплексу, охорони здоров'я, освітньої галузі, соціальної сфери, Пенсійного фонду, Національної академії наук України, регіональних профспілкових організацій, шахтарі та ін. Обстоюючи законні права громадян, профспілки продовжують виступати проти підвищення ціни на газ і тарифів на комунальні послуги, «безстрокової шокової терапії», яку проводить Уряд, та відсутності реальних соціально-економічних реформ.

Фото Олексія МИХАЙЛЕНКА

Олена ОВЕРЧУК

«ПВ»

Тож профспілки наполегливо продовжують вимагати:

– Зарплату, гідну професії вчителя, лікаря, вченого! Адже бюджетна система зарплати, злиднений тариф І розряду у 852 грн на місяць – це еталон байдужості до трудової людини та махрової бюрократії. Вчителі, медики, державні службовці, всі працівники платять податки і високу зарплату міністрам, фінансують комфортні робочі місця, автомобілі, дороге лікування і відпочинок. Чому ж їм відповідають такою невдячністю?

– Осучаснити «споживчий кошик» та перестати обманювати людей брехливим прожитковим мінімумом! Варто зазначити, що набір товарів і послуг застарів, не переглядався три п'ятирічкі поспіль, що призводить до заниження прожиткового мінімуму та мінімальної зарплати. Уряд і досі включає до споживчого кошика «популярний у народі» чорно-білий телевізор діагоналю 51 см і стежить за цінами на нього. І це у цифровому столітті!

– Знизити ціни на газ та комунальні тарифи для українських сімей! Цікаво, що, за інформацією ГПУ, собівартість видобутку українського газу не перевищує 0,5 грн/куб.м. Продається ж він українцям за спекулятивною ціною 7,19 грн. Східний сусід, отримавши від свого газу всі вигоди, продає його Україні по 5–5,8 грн. Чому рідний Уряд так поводить із своїм народом, який за Конституцією є власником покладів газу, нафти та інших природних ресурсів?

– Відновити фінансування Фондом соціального страхування профілактичних соці-

альних послуг, необхідних для підтримання здоров'я працівників та їхніх дітей. Уряд, ні копійки не вкладаючи до бюджету Фонду, паразитує на коштах, які сплачуються працівниками і роботодавцями та належать застрахованим, дістається через казначейство до страхової каси, витрачає страхові кошти на свої потреби. Щоб зберегти можливість незаконного доступу до чужих грошей, він ініціював законодавче припинення фінансування дитячого оздоровлення, підтримку санаторіїв-профілакторіїв промислових підприємств та вишів, санаторно-курортного лікування працівників. Сотні тисяч працівників та їхніх дітей втратили можливість відновити ушкоджене здоров'я. Колективи десятків санаторіїв позбавлені роботи.

– Віддати людям півтора мільярда гривень заборгованої заробітної плати! Уряд і підконтрольні йому місцеві держадміністрації взяли владу, але забули про свій конституційний обов'язок: забезпечувати додержання прав своїх громадян. Тому спілчани вимагають поставити на місце безсовісних роботодавців і показати власний приклад законотворчості: захистити 210 тис. громадян, чії сім'ї місяцями не бачать заробленого, в тому числі на державних підприємствах.

– Повернути до роботи державних інспекторів праці, відновити їх право вільного доступу до робочих місць. Через надуманий мораторій на перевірки роботодавців різко зріс смертельний травматизм під час роботи – трудівники платять за комфорт і прибутки бізнесу власним здоров'ям та життям. Нелегально, безправно, без оформлення трудових відносин і законного захисту працює кожен третій українець.

Щороку 200 млрд грн зарплати виплачується не через касу, з них 30 млрд недоотримує бюджет та 70 млрд – Пенсійний фонд України. Це саме ті кошти, яких не вистачає на кращі зарплати бюджетникам та пенсії ветеранам.

– Майте совість – поверніться обличчям до чорнобильців: ліквідаторів, постраждалих! Саме завдяки їхній самовідданості і справжньому патріотизму ми всі маємо змогу жити і ходити по землі після планетарної катастрофи на ЧАЕС. За це вони поклали своє здоров'я, а багато

хто й життя. Поверніть їм українську пільгу і соціальні гарантії.

У ст. 3 Конституції України йдеться, що «утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави», ст. 22 – «конституційні права і свободи гарантуються і не можуть бути скасовані», ст. 43 – «кожен має право на працю», ст. 48 – «кожен має право на достатній життєвий рівень для себе і своєї сім'ї, що включає достатнє харчування, одяг, житло». Тож виникає риторичне запитання: чи ми вже не люди?

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Григорій ОСОВИЙ, Голова Спільного представницького органу об'єднань профспілок, Голова Федерації профспілок України:

«Ми вже вдруге зібралися біля стін цієї величній будівлі, щоб підтримати вимоги, висунуті СПО об'єднань профспілок. Наша єдина думка, єдине наше прагнення – змінити життя людини праці на краще. Це наш обов'язок як професійних спілок, як представників і захисників інтересів працюючої людини. І, безумовно, ми можемо радіти тому, що наразі профспілковий рух України консолідується».

Анатолій ШИРОКОВ, голова профспілки працівників НАН України:

«Жодної політики – лише констатація фактів. Чи стали ми жити краще? Чи втілюються в життя ідеали Майдану? На жаль, ні. Ми стали «жити по-новому», але не краще, а гірше. Прикриваючись правильною патріотичною риторикою, влада звинувачує всіх опонентів, у тому числі й профспілки, нібито ми якісь поспіаки Кремля. Це брехня! В умовах фактичної війни політику соціально-економічної сфери нинішньої влади можна охарактеризувати як політику справжнього мародерства».

Сергій МОРОЗОВ, працівник вогонної дільниці станції Кривий Ріг Придніпровської залізничної дороги:

«Ми зібралися, щоб підтримати вимоги профспілок до Кабінету Міністрів і змусити урядовців звернути увагу на ті проблеми, які є сьогодні в країні, показати владі, що ми, робітничий клас, не згодні з антисоціальною політикою Уряду, сказати рішуче «ні» згортанню соціальних гарантій та голосно заявити, що ми не хочемо перетворюватися на жебраків, коли інфляція зжирає зароблене нами. Ганьба владі, за якої працююча людина стає злидненою!».

Віра СОКОЛЕНКО, голова Обухівської районної організації профспілки працівників освіти і науки України:

«Хочу звернутися до Кабінету Міністрів з тим, що ми чекали від них обіцяного покращення. І що ми маємо на сьогодні? Ми отримали «шокову терапію», на яку навіть не очікували. На сьогодні ми дійсно відчули на собі «турботу» наших урядовців: наші заробітні плати сьогодні немає. Тому ми всі разом підтримуємо вимоги профспілок і кажемо «ганьба» цьому Уряду».

Катерина БАРИШЕВА, голова Київської обласної організації профспілки працівників АПК:

«Аграрна галузь сьогодні є локомотивом української економіки. Це єдина галузь, яка, незважаючи на політичні та економічні негаразди, розвивається. Кожен новий уряд і нові міністри співують нам про нові програми відродження села, соціально-економічне зростання сільських територій. А чи знають наші урядовці і політики, що за часи незалежності нашої держави чисельність сільських жителів скоротилася на три мільйони. Села вимирають, спустошуються території...».

200
млрд
грнЗАРПЛАТИ
ЩОРОКУ
ВИПЛАЧУЄТЬСЯ НЕ
ЧЕРЕЗ КАСУ

ОФІЦІЙНО

ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ СПІЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИЦЬКОГО ОРГАНУ ОБ'ЄДНАНЬ ПРОФСПІЛОК ГРИГОРІЯ ОСОВОГО ДО ДЕПУТАТСЬКИХ ФРАКЦІЙ

29 травня 2015 року Голова Спільного представницького органу об'єднань профспілок Григорій Осовий звернувся до всіх депутатських фракцій політичних партій Верховної Ради України з вимогою сприяти у вирішенні найбільш гострих питань, які турбують спільчан.

Голові депутатської фракції партії «Блок Петра Порошенка»
Луценку Ю. В.

Першому заступнику голови депутатської фракції політичної партії «Народний фронт»
Тетеруку А. А.

Голові депутатської фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч»
Березюку О. Р.

Голові депутатської фракції політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»
Тимошенку Ю. В.

Голові депутатської фракції Радикальної партії
Ляшко О. В.

Голові депутатської фракції політичної партії «Опозиційний блок»
Бойку Ю. А.

Шановні народні депутати!

Щоб захистити права людей праці та зупинити вал антисоціальних рішень та економічних ініціатив влади, Профспілкові об'єднання України, які представляють понад 8 млн членів, вимушені вдатися до публічних акцій протесту та вступити у колективний трудовий спір на національному рівні з Урядом і об'єднаннями організацій роботодавців.

Головними причинами стало масштабне порушення основних конституційних прав працівників: право на працю, на безпечні умови праці, достатній життєвий рівень, захист від бідності.

Замість ефективних реформ у реальному секторі економіки, створення нових робочих місць, залучення інвестицій, наведення порядку у викраденнях фінансів та викоринення корупції Кабінет Міністрів України вдався

Із 7,8
до
9,7%

ЗРІС РІВЕНЬ
БЕЗРОБІТТЯ
ЗА 2014 РІК

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

до найпростішого – економії бюджетних витрат за рахунок банального урізання соціальних гарантій, заробітних плат мільйонам бюджетників та пенсіє.

При гігантських масштабах правопорушень у сфері праці (4,5 млн працівників зайнято нелегально, без будь-якого захисту, отримуючи зарплату в «конвертах», без сплати податків та Єдиного соціального внеску) Уряд ініціював блокування роботи державних інспекторів праці і заборону відвідувати робочі місця, що змусило нас звернутися зі скаргою до Міжнародної організації праці. Мінімальна заробітна плата та пенсія не переглядаються з грудня 2013 року. В той же час індекс споживчих цін за цей період становить 172,2%. Внаслідок цього реально купівельна спроможність заробітних плат тільки з початку року знизилася на 30%, залишається не погашеною півтора мільярда заборгованість із заробітної плати перед більш ніж 210 тис. працівників.

Вперше при кількарізовому підвищенні цін на газ, електроенергію, продукти харчування, медикаменти, тарифів на комунальні послуги не запроваджено дієвих заходів соціального захисту, як це робили всі попередні Уряди.

На ринку праці катастрофічно поглиблюється розрив між попитом і пропозицією. За 2014 рік втрачено понад 1,2 млн робочих місць,

рівень безробіття зріс із 7,8 до 9,7%, безробітне населення становило 1,8 млн осіб. З понад 26 млн осіб працездатного віку постійну зайнятість має лише 8,9 млн, тоді як кількість пенсіонерів – 12,5 млн. Балансом ринку праці, його регулюванням ніхто в Уряді не займається, програм зайнятості та створення робочих місць немає.

У трудових колективах все більше наростає соціальне напруження, зростає кількість працівників, які готові брати участь у загальнонаціональному страйку за забезпечення прав громадян у сфері праці. Згідно з проведеним профспілками масовим опитуванням 55% активістів готові брати участь у акціях протесту, мітингах, пікетах, 26,5% – вже готові вийти на страйк.

Мільйони працівників категорично не сприймають проголошену Урядом політику «безстрокової шокової терапії» без реальних соціально-економічних реформ.

Профспілкові об'єднання України звертаються до Вас за сприянням у вирішенні таких найбільш гострих питань, які турбують наших спільчан:

– Переглянути і встановити справедливі ціни на український газ і тарифи на комунальні послуги для населення.

– Підвищити з 1 липня 2015 року прожитковий мінімум та мінімальну заробітну плату на рівень фактичного прожиткового мінімуму.

– Забезпечити з 1 липня 2015 року проведення індексації пенсій, інших соціальних виплат з

урахуванням інфляції 2014–2015 років, створення передумов рентабельної праці та престижної заробітної плати для найманих працівників.

– Повністю повернути заборгованість із заробітної плати та створити законодавчі підстави для унеможливлення несвочасної оплати праці.

– Відновити державний контроль за додержанням законодав-

Водночас інформуємо, що відповідно до законодавства про порядок вирішення колективно-трудових спорів, розпочато переговори з Урядом і об'єднаннями організацій роботодавців. Однак перші кроки засвідчили відсутність розуміння сторони власників гостроти ситуації, що може стати детонатором розгортання страйкового руху на захист конституційних прав громадян.

У трудових колективах все більше наростає соціальне напруження, зростає кількість працівників, які готові брати участь у загальнонаціональному страйку за забезпечення прав громадян у сфері праці. Згідно з проведеним профспілками масовим опитуванням 55% активістів готові брати участь у акціях протесту, мітингах, пікетах, 26,5% – вже готові вийти на страйк.

ства у сфері трудових відносин, рішучих дій щодо подолання нелегальної зайнятості і «тіньової» виплати зарплати.

– Невідкладно відновити санаторно-курортне лікування працівників, оздоровлення дітей, проголосувавши за проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо надання соціальних послуг)» (реєстр. № 2245).

– Відновити з 1 січня 2016 року соціальні гарантії працівників, пенсіонерів, чорнобильців, дію яких призупинено або скасовано у 2015 році.

У зв'язку з цим пропонуємо провести 3–5 червня ц. р. консультативну зустріч представників профспілок і депутатських парламентських фракцій для обговорення ситуації, що склалася в сфері праці і загрожує соціальною нестабільністю.

Будемо вдячні за оперативне повідомлення про прийняті Вами рішення.

З повагою,

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Спільного представницького органу об'єднань профспілок, Голова Федерації профспілок України

ВЛАСНА ДУМКА

ЮРІЙ БОБЧЕНКО: «МИ НЕ ПОВИННІ ЗУПИНЯТИСЯ НА ШЛЯХУ ЗАХИСТУ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ»

На акції протесту 27 травня з дуже емоційною та конструктивною промовою виступив голова первинної організації Профспілки трудящих металургійної та гірничодобувної промисловості ПАТ «Арселор-Міттал Кривий Ріг» Юрій Бобченко.

«Акція, яку сьогодні проводять профспілки, необхідна і своєчасна, – наголосив Юрій Бобченко. – Багато сьогодні говориться про те, що важко працювати промисловості. Непомірно висока рентна плата на видобуток руди, державна монополія, зростання цін на газ, електроенергію, залізничні перевезення, неповоротність ПДВ. Все це ставить нашу промисловість практично на коліна. Я представляю багатотисячний колектив. Наведу такі приклади: за минулий рік ми перерахували до бюджету країни та цільових фондів близько 4 млрд грн, і при цьому мали збитки в 1,2 млрд грн. Як можна працювати в такій ситуації?»

Ми неодноразово проходили кризу і виходили з неї. Але в той час в парламенті приймалися людські закони. Згадайте, коли в цій будівлі підписувався меморандум між Урядом і власниками, які давали можливість і промисловості працювати, і зберегти соціальну сферу. Не тільки зберегти, а й розвивати її, не переходити на скорочений робочий тиждень».

Юрій Бобченко також навів приклад Швеції, де навчилися вирішувати проблеми, що турбують людину праці: «Швеція – європейська країна. Тільки за минулий рік там було зареєстровано близько 2 тис. трудових спорів, а у нас в країні їх зафіксовано 150. Я щиро підтримую колективний трудовий спір з Кабінетом Міністрів, у який вступили профспілки. Цей тернистий шлях ми повинні пройти до кінця й одержати результат, якого прагнемо. Ми на своєму підприємстві в минулому

ня були виконані, ми не повинні зупинятися на цьому шляху. Даваймо прийдемо до реформи однієї, найголовнішої сьогодні, оптимізації оплати праці, європейської рефор-

За минулий рік ми перерахували до бюджету країни та цільових фондів близько 4 млрд грн, і при цьому мали збитки в 1,2 млрд грн. Як можна працювати в такій ситуації?

році двічі вступали в колективний трудовий спір і пройшли його з честю та гідністю, змусили власника виконувати колективний договір. Був звільнений генеральний директор. Сьогодні налагоджено соціальний діалог. Усім учасникам мітингу я бажаю, щоб поставлені завдан-

ми. Я наполягаю, щоб у проєкт постанови ми внесли цей пункт: галузевий стандарт оплати праці для бюджетотворюючих організацій, що трудяться у важких, шкідливих, небезпечних умовах праці. Таку практику мають сьогодні США й усі європейські країни».

ЛЮДМИЛА СКОСАРЕВА: «МИ СТАЛИ СУСПІЛЬСТВОМ ЗЛОДІВ – МОВЧИМО, КОЛИ НАС ОБКРАДАЮТЬ»

Виступ на мітингу біля КМУ 27 травня Людмила Скосарєвої – інженера ДП «Антонов», Профспілка авіабудівників України:

«Те, що сьогодні тут відбувається, стосується нас усіх. 24 роки в нашій незалежній країні знищується виробництво. Керманічі штучно банкрутують підприємства, які приносять нашій країні мільярди гривень до казни. Потім продають за безцінь, а гроші переводять в офшори, набиваючи власні кишені.

«Південмаш» – це показник сучасних технологій і наочного потенціалу. Підприємство могло б принести Україні славу і гроші, але влада бере мільярди доларів кредиту, не питаючи у народу і не відповідаючи народу, куди вони йдуть. А віддавати нам, нашим дітям, онукам і правнукам.

Так, у країні війна, але що, країні не потрібно виробництво власної продукції? Не потрібні літаки, танки? Сучасні розробки наших учених використовують весь світ, окрім

Так, у країні війна, але що, країні не потрібно виробництво власної продукції? Не потрібні літаки, танки? Сучасні розробки наших учених використовують весь світ, окрім нашої держави.

нашої держави. Ми обрали європейський вектор розвитку країни, але європейські цінності в тому, що не крадуть у власного народу і поважають закони всі – від Президента до кожного громадянина. Наприклад, у Польщі природні ресурси, що залягають в землі на глибини

більше 9 метрів, належать народові, і їх не можна використовувати у власних потребах.

Ми стали суспільством злодіїв – ми мовчимо, коли нас обкрадають, коли руйнують наші підприємства і викидають нас на вулицю, не даючи заробити на шмат хліба; коли крадуть наші майно і землю, а тепер хочуть ще «проштовхнути» закон про продаж землі, нашої святої землі, окропленої кров'ю, забувши першопричини Революції гідності, яка привела нинішніх керманічів до влади. Новий Уряд, якого ще не

було за всі роки незалежності, почав свою роботу з наруги над законом. Нам можна тільки сподіватись на себе і на Бога, на наших керманічів сподіватись не можна».

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ

ПРИВІТАННЯ

6 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ ЖУРНАЛІСТА УКРАЇНИ

Шановні працівники засобів масової інформації!

Прийміть сердечні вітання з нагоди професійного свята – Дня журналіста!

Ви люди, чия професія покликана приносити у кожний дім світло обізнаності та радості спілкування, притому що кожне слово, сказане або написане журналістом, заслуговує на особливий вагу і відповідальність перед суспільством. Багато журналістів сьогодні, в нелегкий для нашої держави час випробувань, демонструють приклад справжньої мужності та патріотизму. Не стоять осторонь від існуючих проблем і профспілкові журналісти, чия повсякденна праця дає змогу широкому колу споживачів соціально-економічної інформації оперативно отримувати виважену та незаангажовану профспілкову інформацію, дізнатися позицію профспілок із найбільш чутливих для людей питань їхнього повсякденного життя, висвітлювати шляхи вирішення існуючих проблем. Своєю словом ви робите вагомий внесок у формування активної громадянської позиції людини праці. Ми щиро вдячні за ваш професіоналізм, відповідальність та самовіддану роботу, сповнену випробувань у період суспільних змін.

Бажаємо всім працівникам ЗМІ невичерпної творчої наснаги і професійного зростання, нових звершень і задоволення від результатів своєї праці.

Щастя вам, міцного здоров'я, миру, добра і благополуччя!

З повагою,

Григорій ОСОВИЙ,

Голова Федерації профспілок України

ПРОФСПІЛКИ І РОБОТОДАВЦІ МАЮТЬ ВИРІШУВАТИ ПРОБЛЕМИ ПРАЦЮЮЧОЇ ЛЮДИНИ СПІЛЬНО

Проблема соціальної несправедливості провокує нестабільність. Вирішення цієї проблеми багато у чому залежить і від тих, хто пропонує робочу силу, і від тих, хто пропонує робочі місця. На цьому наголосив Голова СПО об'єднань профспілок, Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий на X з'їзді Федерації роботодавців України, що відбувся 2 червня, повідомляє Інформаційно-аналітичний центр ФПУ. «Профспілки, які захищають права та інтереси найманих працівників, добре знають ті проблеми, особливо пов'язані із зонами соціальної несправедливості, які зараз турбують людей праці, – зазначив профспілковий лідер. – Опитування, яке проводилось по лінії ООН, засвідчило, що в Україні 74 відсотки вважають головною проблемою в країні реалізацію людського потенціалу. Друга проблема – саме соціальна несправедливість». Григорій Осовий підкреслив: стан найманих працівників сьогодні є критичним. Тому, що не відтворюється трудовий потенціал, немає достатньої кількості робочих місць, які потрібні країні. Голова ФПУ навів таку красномовну цифру: з 26 млн працездатних людей економічну активність проявляють тільки 18 млн. А з цих 18 млн мають шатуну, офіційну роботу лише 9 млн громадян. «Зрозуміло, що ці 9 млн працюючих, які не тільки створюють національний продукт, а й забезпечують 12,5 млн пенсіонерів, відчувають велике навантаження», – сказав він. – Тому потрібні глобальні структурні зміни на ринку праці. І профспілки за те, щоб такі зміни відбулися».

Одною із головних змін Григорій Осовий назвав можливість самореалізації людини, яку має дати її держава. А сьогодні, навіть за офіційною статистикою, на одне робоче місце в Україні претендує 10–12, а в деяких регіонах 20–25 громадян. При цьому дуже багато українців рухаються в пошуках кращого життя за кордон. Тому створення нових робочих місць Голова ФПУ вважає задачею номер один і для держави, і для роботодавців, і для профспілок. Григорій Осовий зазначив, що внутрішні резерви та зовнішні запозичення треба використовувати дуже ефективно для створення якісного трудового потенціалу, який працював би в Україні і на Україну. А поки в плані розмірів зарплати України стрімко регресує і зараз займає останнє місце в Європі. Необхідно, на думку Голови ФПУ, при розробці економічних проєктів, програм і стратегій обов'язково враховувати позиції і пропозиції соціальних партнерів. На жаль, цього не відбувалось ні під час розробки президентської програми «2020», ні урядової програми, ні при підписанні коаліційної угоди. Треба відроджувати соціальний діалог, надавати йому конструктивний і результативний характер. Голова СПО об'єднань профспілок закликав делегатів форуму роботодавців шукати шляхи забезпечення прав та інтересів не тільки бізнесу, але і найманих робітників. І в цьому роботодавці профспілки підтримують. «Профспілки і роботодавці мають вирішувати проблеми працюючої людини спільно», – впевнений Григорій Осовий.

СЕМІНАР

ПРОФСПІЛКИ ПРОСТО СТАВЛЯТЬ ПЕРЕД ФАКТОМ РЕФОРМ

Пошук шляхів підвищення ефективності та результативності соціального діалогу, вироблення консolidованої позиції у вирішенні болючих соціально-економічних проблем – такі головні теми дводенного міжнародного семінару, що відбувся 28–29 травня в Києві.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, назва заходу, організованого з ініціативи Федерації профспілок України, – «Ефективний соціальний діалог» – говорить про актуальність та важливість цього питання в сучасних умовах. Тому й не дивно, що головними спікерами на семінарі виступили перший заступник Голови СПО об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, перший заступник голови Федерації роботодавців України Олексій Мірошніченко, секретар НТСЕР Олександр Шубін, Національний координатор МОП в Україні Сергій Савчук, голова Конфедерації вільних профспілок України Михайло Волинець.

На жаль, у перший день семінару не вдалося почути позицію щодо соціального діалогу ще одної його сторони – Уряду. І не тому, що представникам Кабміну чи Мінсоцполітики не дали слова. Причина проста і банальна: вони на захід просто не з'явилися...

«Усі сторони соціального діалогу мають брати активну участь в підготовці та проведенні соціально-економічних реформ, визначенні варіантів їх запровадження, – зазначив заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк. – На жаль, сьогодні профспілки часто просто ставлять перед фактом, що хтось має намір зробити щось під назвою реформи. На мою думку, ми маємо обговорити питання щодо проведення соціального діалогу значно раніше впровадження реформ. Бо думка і пропозиції соціальних партнерів мають бути почуті».

Сергій Кондрюк дав характеристику ключовим, з точки зору профспілок, пунктам соціального діалогу. Це, насамперед, чесна, об'єктивна, кон-

солідована діагностика проблем, що охоплюються соціальним діалогом. У зв'язку з цим ФПУ вже підготувала перелік зон соціальної несправедливості в сферах праці, соціального захисту та інших, а також запропонувала соціальним партнерам долучитися до цієї роботи з тим, щоб було зрозуміло, власне, навколо чого має вестися діалог, і які проблеми мають стати пріоритетними.

Важливим інструментом, на думку заступника Голови ФПУ, є також НТСЕР, яка саме цього року набирає активних обертів стосовно новітніх підходів до роботи, її нових можливостей. На наступному засіданні НТСЕР мають бути прийняті тактико-стратегічні завдання для соціальних партнерів.

Сергій Кондрюк нагадав присутнім, що СПО об'єднань профспілок всту-

му профспілок висловив голова Конфедерації вільних профспілок України Михайло Волинець.

Про позицію роботодавців щодо соціального діалогу та вирішення його проблем учасників семінару поінформував перший заступник голови ФРУ Олексій Мірошніченко. Він, зокрема, зазначив, що нині, на жаль, відчувається певна імітація соціального діалогу з боку урядової сторони, намагання перетворити НТСЕР на суто консултантний орган. «Сьогодні ми бачимо накопичення численних проблем, які можна вирішити тільки, консolidовано, спільно, за активної участі всіх сторін соціального, – наголосив він. – Треба також більш ефективно та результативно працювати над системою норматив-

«Усі сторони соціального діалогу мають брати активну участь в підготовці та проведенні соціально-економічних реформ, визначенні варіантів їх запровадження, – зазначив заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк. – На жаль, сьогодні профспілки часто просто ставлять перед фактом, що хтось має намір зробити щось під назвою реформи».

Другий ключовий пункт – це консolidована визначення шляхів розв'язання цих проблем. Тому ФПУ підготувала Дорожню карту подолання зон дискримінації та соціальної несправедливості. Що стосується інструментів розв'язання проблем, то тут, безперечно, ключовим є Генеральна угода. «Нині ведуться активні переговори, і ми сподіваємось, що наприкінці цього тижня зможемо продемонструвати суспільству вміння сторін соціального діалогу формувати, нехай компромісне, але солідарне бачення того, як ми плануємо вирішувати проблеми в найближчі три роки».

пів у національний трудовий спір з Урядом та роботодавцями. Він зазначив, що профспілкам була б цікава думка учасників семінару щодо ефективності такої форми впливу на соціальних партнерів. Одноразово, підкреслив він, при проведенні примирних процедур профспілки напівхвинулись на, м'яко кажучи, недосконалість українських законів про соціальний діалог. Тому одним із завдань цього семінару представник профспілок бачить вивчення європейського досвіду вирішення соціально-трудових конфліктів.

Свої пропозиції щодо вдосконалення соціального діалогу, ролі в ньо-

го регулювання соціального діалогу, активніше долучати до нього громадянське суспільство».

На семінарі було розглянуто такі важливі питання, як «Сучасний стан соціального діалогу в Україні та його проблемні аспекти», «Європейська модель соціального діалогу», «Модернізація соціального діалогу в Україні в контексті євроінтеграції» та ін.

Перед учасниками семінару виступили представники європейських держав, які ознайомили їх з європейським законодавством у сфері соціального діалогу, досвідом його використання в Італії, Литві, Німеччині, Польщі.

ЗАСІДАННЯ

ГЕНЕРАЛЬНІЙ УГОДІ – СОЦІАЛЬНЕ НАПОВНЕННЯ ТА ЕФЕКТИВНИЙ ЗАХИСТ ЛЮДИНИ ПРАЦІ

На неухильному забезпеченні цих принципів наголошували представники профспілкової сторони під час засідання Спільної робочої комісії для ведення колективних переговорів і підготовки проекту Генеральної угоди на новий строк, яке відбулося 29 травня. Вів засідання керівник групи повноважних представників сторони роботодавців, заступник голови Федерації роботодавців України Олексій Мірошніченко. У заході взяли участь та виступили: від профспілкової сторони – керівник Робочої комісії об'єднань профспілок, заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк, від групи повноважних представників сторони органів виконавчої влади – директор Департаменту соціального страхування та партнерства Міністерства соціальної політики Олександр Савенко.

ЯК ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, у засіданні також взяли участь члени робочої групи сторони профспілок, роботодавців та органів виконавчої влади, представники Секретаріату Національної тристоронньої соціально-економічної ради, фахівці міністерств та відомств. Учасники засідання обговорили низку питань щодо форми, змісту та строку дії Генеральної угоди на новий строк. Зокрема, було обговорено питання «Про результати розгляду сторонами соціального діалогу проекту Генеральної угоди на новий строк». «Ми спеціально зробили велику перерву між засіданнями з метою спробувати завершити формування як погоджуваної частини, так і протоколу розбіжностей, – зазначив Сергій Кондрюк. – Профспілкова сторона не давала жодних додаткових пропозицій, що могли б розбалансувати нашу роботу. Так само ми не отримали жодної пропозиції щодо зближення позицій за таблицею розбіжностей. Водночас на адресу СПО об'єднань профспілок та СПО сторони роботодавців надійшов лист за підписом заступника міністра Кабінету Міністрів України Романа Гребі, в якому повідомлялося, що більшість із зацікавлених державних органів погоджено проект Генеральної угоди, проте деякі з них подали пропозиції стосовно доопрацювання низки його положень». Після обговорення учасники засідання вирішили взяти до

відома пропозиції, що надійшли від Кабінету Міністрів, схвалити та включити до тексту розділів проекту Генеральної угоди низку доопрацьованих положень, а деякі відхилити. Також було розглянуто питання «Про визначення подальших дій щодо зближення позицій сторін стосовно змісту окремих положень, віднесених до таблиці розбіжностей». Заступник Голови ФПУ Сергій Кондрюк поінформував присутніх, що на попередньому засіданні СРК було вирішено виділити ті пункти, з яких може бути продовжено соціальний діалог і які можуть бути, як передбачено законом, додатком до Генеральної угоди. Щодо них тривали консультації. «Однак у ході цих консультацій ми зрозуміли, що частина цих пунктів унеможливає, з точки зору профспілок, підписання Генеральної угоди без її урегулювання, – наголосив він. – Зокрема, виникли 8 пунктів, по яких необхідно зблизити позиції, оскільки можуть виникнути проблеми з підписанням Генугоди. Для профспілкової сторони було б найкращим варіантом погодити ці пропозиції пакетом, але навіть сам намір зближення позицій щодо окремих пунктів був би позитивним кроком». Цікаво, що питання «Про позиції сторін щодо можливості підписання Генеральної угоди на новий строк» із зрозумілих причин не розглядалось на цьому засіданні СРК, тож його було перенесено на наступне, яке вирішено провести 8 червня.

ЯПОНІЯ: МОРСЬКІ ПРОФСПІЛКИ ГОТУЮТЬСЯ ДО САМІТУ В КІОТО

29 травня в м. Токіо (Японія) відбулося засідання робочої групи лідерів морських профспілок країн Азійсько-Тихоокеанського регіону (АТР). Головною темою було обговорення порядку денного саміту морських профспілок, що проходить 2–6 вересня в м. Кіото. Боротьба з морським піратством, соціально-побутове обслуговування моряків, нелегальний найм працівників у рибній галузі та торговельне судноплавство, а також створення Тайванської профспілки рибалок з міжнародним статусом – цим чотирьом темам було приділено особливу увагу. Всі вони ввійшли до порядку денного майбутнього саміту.

Приводом до обговорення проблеми піратства слугувало збільшення кількості нападів у водах Південно-Східної Азії. Не секрет, що на зміну сомалійцям прийшли нові флібустьєри. Нині бандити активізувалися в західній частині Африки та Азії. При-

водом до обговорення проблеми піратства слугувало збільшення кількості нападів у водах Південно-Східної Азії. Не секрет, що на зміну сомалійцям прийшли нові флібустьєри. Нині бандити активізувалися в західній частині Африки та Азії. При-

міром, нігерійцям властиво захоплювати двох-трьох членів екіпажу судна заради отримання викупу, пірати ж у південно-східній частині Азії піднімаються на борт, грабують моряків, але їх головна мета – коштовний вантаж. Світові експерти наразі прогнозують зростання таких інцидентів.

РЕСПУБЛІКА САХА (ЯКУТІЯ)

У ЯКУТСЬКУ ПРОЙШОВ І РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ ФОРУМ «АКТИВ»

27–30 травня в м. Якутську відбувся І республіканський форум для активістів різних навчальних закладів Республіки Саха (Якутія).

Організатори форуму «Актив» – комісія із зовнішніх зв'язків первинної профспілкової організації студентів Північно-Східного федерального університету ім. М. К. Аммосова. Мета заходу – створення або відновлення роботи первинних профспілкових організацій у середніх спеціальних навчальних закладах та вишах із подальшою перспективою створення Об'єднання профспілкових організацій студентів Республіки Саха (Якутія). Словами вітання І республіканський форум активістів відкрила заступник голови Федерації профспілок Якутії Валентина Кирилліна. Насамперед, вона висловила підтримку ідеї проведення цього форуму і розповіла про діяльність Федерації профспілок республіки в реалізації молодіжної політики та плану Молодіжної ради Федерації профспілок на 2015 рік.

Валентина Кирилліна побажала молоді плідної роботи на форумі й успіхів на шляху розвитку профспілкового руху в республіці. На урочистому відкритті були присутні представники Байкальського державного університету економіки і права, Якутського медичного коледжу, Якутського педагогічного коледжу, Якутського фінансово-економічного коледжу, Арктичного державного інституту мистецтв і культури. У рамках форуму відбулися лекції, ділові ігри, дебати, а також культурно-масові заходи, в яких взяли участь 50 молодих активістів навчальних закладів м. Якутська.

КОРОТКО

МАЛАЙЗІЯ | Національна авіакомпанія Malaysia Airlines оголосила про перетворення на нову авіакомпанію. Причиною таких змін керівництво компанії називає «технічне банкрутство». Наразі 20 тис. співробітників надіслано листи про звільнення, з них 14 тис. запропоновано нові трудові угоди, а 6 тис. будуть звільнені.

ЧЕХІЯ | Стюардеси та стюарти «Чеських авіаліній» оголосили про страйк. 95% працівників авіакомпанії вирішили страйкувати, відмовившись від колективного договору, який запропонувало керівництво компанії і який є неприйнятним для бортпроводників.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ | Співробітники лондонської Національної галереї розпочинають страйк. Як повідомила профспілка робітників громадського та комерційного сектору, страйк, що розпочинається, є лише частиною акцій протесту, які тривають з лютого. Причиною таких дій стало рішення керівництва передати приватній компанії частину послуг з обслуговування відвідувачів.

НІМЕЧЧИНА | Бундестаг обмежив право на страйки в країні. Федеральні збори Німеччини проголосували за введення закону, що надасть пріоритет колективним угодам великих профспілок і обмежить право на страйк невеликими профспілками. У законі йдеться про те, що якщо дві конкуруючі профспілки одного підприємства не можуть домовитися про своє представництво, перевага надаватиметься колективному договору, розробленому профспілкою з більшою кількістю спільців. Менша ж профспілка в даному випадку не матиме права на страйк з метою досягнення своїх вимог. Наразі вже кілька невеликих профспілок Німеччини висловили намір поскаржитися до конституційного суду одразу після того, як закон набуде чинності з 1 липня.

ШВЕЦІЯ

ВІДБУЛОСЯ ЗАСІДАННЯ ВИКОНКОМУ INDUSTRIALL

У м. Стокгольмі відбулося засідання виконавчого комітету Глобальної спілки IndustriALL. Колишній президент профспілки IF Metall, а нині прем'єр-міністр Швеції Стефан Ловен звернувся до 200 учасників із словами про те, що профспілки й організовані працівники покликані відігравати важливу роль у боротьбі за соціальну справедливість.

Стефан Ловен звернувся до присутніх із промовою та взяв участь у дискусії про глобалізацію та соціальну справедливість. Під час дискусії він схвально відгукнувся про роботу IndustriALL та її членських організацій, спрямовану проти застосування азбесту і знищення профспілок у Канаді.

ПРОТЕСТНИЙ РУХ

Протягом двох днів делегати обговорювали діяльність і успіхи IndustriALL, у тому числі пріоритетні країни, кампанії і Глобальні рамкові угоди (ГРУ), в межах стратегічних цілей організації. Серед обговорюваних країн була М'янма, що приєдналася до IndustriALL у січні 2015 року. У країні, де до 2012 року профспілкова діяльність була заборонена законом, існує необхідність навчання нових активістів з питань організації та ведення колективних переговорів. Кайнг Зар із федерації IWFМ сказав, що профспілка має на меті до кінця року залучити в свої ряди 20 тис. нових членів.

Виконком схвалив дії в Китаї, зосередивши увагу на демократичному розвитку на місцевому рівні, особливо в компаніях, з якими в IndustriALL налагоджені відносини через ГРУ. Світову виробничу раду або профспілкову мережу.

Виконавчий комітет підтримав заходи, що вживаються IndustriALL з метою налагодження процесу галузевих колективних переговорів у країнах – виробниках готового одягу. IndustriALL працює з провідними світовими брендами одягу, які підписали меморандум про взаєморозуміння з організацією, щоб переконати власників фабрик-постачальників і профспілки разом виробити обов'язкові для виконання галузеві колективні угоди, що гарантують зарплату не нижче прожиткового мінімуму, і щоб бренди формували цінову політику з урахуванням розміру зарплати, закріплено в цих угодах. Пріоритетними країнами для цього нового підходу визначено Камбоджу і Бангладеш. IndustriALL й надалі підтримуватиме боротьбу членських організацій за збільшення мінімальної зарплати та забезпечення прожиткового мінімуму.

7 жовтня, у Всесвітній день боротьби за гідну працю, заплановано проведення заходів під гаслом «Hi – запозиченій праці». Виконком затвер-

див поточну діяльність і новий підхід, суть якого полягає в тому, щоб привертати увагу до негативного впливу нестандартної зайнятості на суспільство за межами робочого місця.

ТРИ РЕЗОЛЮЦІЇ СОЛІДАРНОСТІ

IndustriALL й надалі піддаватиме осуду «протекційні контракти» та інші порушення прав трудящих. Двом членським організаціям з Мексики було поставлено ультиматум: підписати угоду про взаєморозуміння щодо «протекційних контрактів» і продемонструвати свою згоду, або бути відстороненими від участі в наступному засіданні виконкому, що відбудеться в грудні 2015 року.

Британські сталеливарники борються проти одного з найбільших світових виробників сталі Tata Steel, тому що компанія вирішила відмовитися від плану пенсійного забезпечення. Виконком зак-

кав IndustriALL сприяти вирішенню спору з Tata Steel.

Виконавчий комітет IndustriALL також прийняв резолюцію солідарності на підтримку боротьби робітників-металістів у Туреччині. Кілька тисяч працівників автомобільної промисловості припинили роботу, вимагаючи забезпечення прожиткового мінімуму та виходу з підконтрольної роботодавцям профспілки Turk Metal.

РЕСПУБЛІКА МОЛДОВА

IV ЗАСІДАННЯ МОЛОДІЖНОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК

Близько 140 молодих членів профспілок, а також гостей з-за кордону зустрілися на IV засіданні Молодіжної ради при Національній конфедерації профспілок Молдови (НКПМ), що відбулося в населеному пункті Вадул-луй-Воде.

На засіданні обговорювалися проблеми, з якими стикаються молоді люди країни, а також проаналізовані діяльність і досвід членів профспілки Казахстану та Латвії. Одним із основних завдань зустрічі було зміцнення молодіжних профорганізацій та активізація співпраці із соціальними партнерами. Протягом трьох днів роботи форуму молоді профлідери взяли участь у серії тематичних робочих нарад, а також у художніх і інтерактивних заходах.

Голова Молодіжної ради при НКПМ Стела Стратіла-Сирбу сказала, що форум є унікальним заходом, на якому так багато молодих членів профспілок можуть зустрітися, обговорити проблеми, що існують у тих галузях, де вони працюють, а також запропонувати шляхи їх вирішення. «Дуже важливо, щоб кожен молодий спілчанин мав підготовку в профспілковій та законодавчій сфері з тим, аби виконати основні завдання із захисту, просування прав та інтересів працівників», – наголосила вона.

20 ТИС. СПІЛЧАН ПЛАНУЄ ПРОТЯГОМ РОКУ ЗАЛУЧИТИ ДО СВОЇХ ЛАВ ФЕДЕРАЦІЮ IWFМ У М'ЯНМІ

ЗАСІДАННЯ

ПРОФСПІЛКИ ЗМУСИЛИ УРЯД ЗВЕРНУТИ УВАГУ НА ПРОБЛЕМУ ЗАБОРГОВАНOSTІ ІЗ ЗАРПЛАТ

На одному з найближчих засідань Кабінету Міністрів розглядатиметься питання заборгованості з виплати заробітної плати. Про це повідомив заступник міністра соціальної політики Віктор Іванкевич, відкриваючи 28 травня засідання Комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати.

Як повідомляє департамент ви-
робничої політи-
ки та колективно-
договірного регу-
лювання апарату ФПУ, у
засіданні Комісії від СПО
об'єднань профспілок взя-
ли участь голова Проф-
спілки працівників судно-
будування України Мико-
ла Бутенко, консультант
з питань економічного за-

хисту і трудових відносин
Укрелектропрофспілки
Галина Єнік та заступник
керівника департаменту
виробничої політики та
колективно-договірного
регулювання апарату ФПУ
Світлана Макогонюк.

Про причини виник-
нення та можливі шляхи
погашення зарплатної за-
боргованості доповідали
керівники ДП «Завод по-

рошкової металургії», КП
«Шосткінський казенний
завод (Зірка), ДП «Регіо-
нальні електричні мере-
жі», ДП «Суднобудівний
завод ім. 61 комунара»,
КП «Харківводоканал» та
МКП «Основа», а також
представники відповідних
облдержадміністрацій.

Наприкінці засідання
Світлана Макогонюк нага-
дала членам Комісії пропі-

щення Комітету ВРУ з пи-
тань соціальної політики,
зайнятості та пенсійного
забезпечення від 11 листо-
го 2015 року щодо необхід-
ності щомісячного прове-
дження засідань Комісії, а
також поінформувала про
реєстрацію колективно-
трудова спорів (конфлік-
тів) СПО об'єднань проф-
спілок з КМУ та СПО сто-
рони роботодавців.

ПРОБЛЕМА

ПОТРІБЕН УЛЬТИМАТУМ «ЛУКОЙЛУ»

31 травня на державному рівні відзначався День працівни-
ка хімічної галузі, яка є однією з провідних галузей еконо-
міки Прикарпаття. На жаль, хімікам, зустрічаючи професій-
не свято, сьогодні нічим тішитися. Для наших підприємств,
організацій була і залишається нагальна і кричуща пробле-
ма продуктивної зайнятості. Зокрема, це стосується труди-
вників промислового Калуша.

Василь ОЛЕКСИН

голова Івано-Франківської обласної організації
профспілки працівників хімічної промисловості

Найбільше підприємство області
ТОВ «Карпатнафтохім» із грудня
2013 року практично припинило
виробничу діяльність і наразі
перебуває в режимі простою, що
викликає у калушан велике занепокоєння.
Об'єднана профспілкова організація
«Лукор-Карпатнафтохім» докладає мак-

симум зусиль, аби послабити негативні
наслідки такого становища. Завдяки зу-
слідам профкомом підприємства досяг-
нуто домовленості із власником –
російською нафтовою компанією
«ЛУКОЙЛ» про те, що під час простою
виробничникам частково виплачувати-
меться заробітна плата, будуть збере-
жені соціальні виплати та гарантії, пе-
редбачені колективними договорами.
Однак в умовах зупинки виробництва
тривають масові скорочення працівни-

ків, їхнє матеріальне становище погір-
шується, незадовільно наповнюється
бюджет Калуша. Про це наголошується
в листі об'єднаного профкому «Лукор-
Карпатнафтохім» до Президента Украї-
ни Петра Порошенка. Так, у листі зазна-
чається, що ситуація у ТОВ «Карпатнаф-
тохім» перебуває поза увагою Кабінету
Міністрів України. З цього приводу
профспілки всіх рівнів постійно б'ють
тривогу. Проте їх досі не почули.
На нашу думку, Уряд України має вису-
нути ультиматум власникові нафтової
компанії «ЛУКОЙЛ»: працюватиме хі-
мічний комплекс у Калуші чи ні? В ін-
шому разі, слід негайно шукати нового
ефективного власника, який розпочне
відновлювати виробництво.
Безперечно, в умовах війни та складно-
го економічного становища вирішувати
цю проблему доволі складно. Але без
кардинальних змін уже не обійтись.

НАВЧАННЯ

ШКОЛА ПРОФСПІЛКОВИХ ПЕРЕГОВІРНИКІВ

У рамках домовленостей Федерації проф-
спілок України з Фондом ім. Фрідріха Ебер-
та, Регіонального представництва в Україні
та Білорусі 27–28 травня розпочала ро-
боту Школа профспілкових переговорни-
ків заключним модулем навчання групи
профспілкових активістів, повідомляє депар-
тамент виробничої політики та колективно-
договірного регулювання апарату ФПУ.

Старовинне місто
Львів, хоч і негодою,
але гостинно прийня-
ло профспілковців.
Третій модуль на тему
«Практичні аспекти ведення
переговорного процесу»
розпочався з обговорення
профспілкових новин, які

трапилися з часу проведення
попереднього тренінгу.
У ході навчання представни-
ки профспілок авіапрацівни-
ків, працівників АПК, культу-
ри, соціальної сфери, моло-
діжних житлових комплексів
та комітетів місцевого само-
врядування, державних уста-

нов, оборонної промисло-
вої, енергетики та електро-
технічної промисловості, на-
фтової і газової промисло-
вої, радіоелектроніки та
машинобудування, профко-
му первинної профспілкової
організації «ДТЕК Придні-
провська ТЕС» розглядали
питання трансформації
колективно-договірного про-
цесу в сучасних умовах; лі-
дерства та ініціативи в пе-
реговорах; критичного аналізу
інформації в переговорному
процесі; особливостей ве-
дення переговорів у кризо-
вих (конфліктних) ситуаціях.
Варто зазначити, що прове-
дження тренінгу запланували
так, щоб учасники мали змо-

гу поділитися власним досві-
дом із практики ведення ко-
лективних переговорів, взя-
ти участь у практичних занят-
тях з організації ефективного
виступу перед аудиторією,
удосконалення навичок спіл-
кування з «союзниками» та
«противниками».
Фінальним акордом семі-
нарів-тренінгів стало вручен-
ня учасникам Сертифікатів
про успішне проходження
навчання в Школі профспіл-
кових переговорників у ра-
мках проекту «Колективні пе-
реговори між профспілками і
роботодавцем: створення
надійного механізму вирі-
шення спорів та конфліктів у
душі співробітництва».

ПОЗИЦІЯ ПРОФСПІЛОК

ПРОФСПІЛКИ ПРОТИ ПІДВИЩЕННЯ ТАРИФІВ НА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ ЗАЛІЗНИЧНИМ ТРАНСПОРТОМ

До СПО об'єднань профспілок повторно
звернулося Міністерство інфраструктури
України щодо погодження проекту наказу
Мінінфраструктури України «Про затвер-
дження Тарифів на перевезення пасажирів,
багажу і вантажобагажу залізничним тран-
спортом у внутрішньому сполученні» (про
підвищення на 21% тарифів на перевезення
пасажирів у внутрішньому сполученні у всіх
категоріях вагонів, окрім вагонів 1-го класу
поїздів Інтерсіті+).

Як повідомляє департа-
мент бюджетної полі-
тики та соціального за-
хисту апарату ФПУ, під
час наради з обговорення
вказаного питання профспіл-
кова сторона зазначила, що з
розумінням ставиться до про-
BLEM галузі, однак рішуче ви-
ступила проти підвищення та-
рифів на перевезення пасажирів
залізничним транспортом
в умовах нинішньої соці-
ально-економічної кризи в
Україні. Підвищення тарифів
відбувається в умовах тоталь-
ного зростання цін на товари,
послуги, енергоносії при од-
ночасному заморожуванні
основних державних соціаль-
них стандартів та гарантій –
мінімальної заробітної плати,
пенсії, прожиткового мініму-
му та зростання безробіття.
Опитування членських органі-
зацій СПО об'єднань профспі-
лок укроті підтвердило кате-
горичне несприйняття пере-
важної більшості членів
профспілок підвищення тари-
фів на перевезення пасажирів
залізничним транспортом.
Крім того, рішення щодо не-
припустимості підвищення
цін і тарифів в умовах «засто-
роження» розмірів основних
державних соціальних стан-
дартів і гарантій, значного обме-
ження соціальних прав
громадян, гарантованих Кон-
ституцією України, падіння
реальної заробітної плати,
скорочення робочих місць
було прийнято Президією
ФПУ 2 квітня 2015 року.
Враховуючи зазначене, СПО
об'єднань профспілок поін-
формувало Мінінфраструктури
України, що позиція профспі-
лок залишається незмінною і
не дає згоду на погодження

проекту наказу Мінінфра-
структури України «Про зат-
вердження Тарифів на пере-
везення пасажирів, багажу і
вантажобагажу залізничним
транспортом у внутрішньому
сполученні».
СПО об'єднань профспілок
наголосив, що визнає потре-
бу приведення тарифів до
рівня, що забезпечує рента-
бельність українських заліз-
ниць, але відповідно до пози-
ції профспілок питання підви-
щення будь-яких тарифів
можна буде розглядати тіль-
ки за умови «розмороження»
основних державних соціаль-
них стандартів і гарантій, ви-
переджуючого підвищення
мінімальної заробітної плати
не менш ніж на рівень інфля-
ції 2014–2015 років, віднов-
лення на належному рівні ку-
півельної спроможності заробі-
тної плати, забезпечення
балансу між темпами зрос-
тання заробітної плати та спо-
живчих цін, ліквідації відста-
вання реального життя від іс-
нуючих стандартів.
Принагідно було поінформо-
вано, що профспілки вступили
в колективний трудовий спір
із Кабінетом Міністрів України
та Спільним представницьким
органом сторони роботодав-
ців на національному рівні, а
також про початок роботи
примирної комісії та трудово-
го арбітражу із врегулювання
колективного трудового спору
та про початок із 27 травня
довготривалої консолідованої
галузево-регіональної акції
протесту профспілок у формі
пікетування Кабінету Міністрів
України задля захисту інтересів
людей праці та припинення
антисоціальної політики
Уряду.

**СПО об'єднань профспілок наголосив, що
визнає потребу приведення тарифів до рівня,
що забезпечує рентабельність діяльності
українських залізниць, але відповідно до
позиції профспілок питання підвищення
будь-яких тарифів можна розглядати тільки
за умови «розмороження» основних держ-
авних соціальних стандартів і гарантій, ви-
переджуючого підвищення мінімальної
заробітної плати не менш ніж на рівень
інфляції 2014–2015 років, забезпечення ба-
лансу між темпами зростання заробітної пла-
ти та споживчих цін, ліквідації відставання
реального життя від існуючих стандартів.**

**Раїса
Чирва**

оглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

тема номера

Гра в одні ворота

За час діяльності нової влади інфляція в сукупності перевищила 50%, гривня девальвувала майже в чотири рази, натомість розміри основних державних соціальних стандартів і гарантій залишаються замороженими на рівні 2013 року. Підвищення мінімальної заробітної плати та прожиткового мінімуму уряд обіцяє в найкращому разі лише наприкінці року. Влада забула, що рівень заробітної плати визначається не номінальною сумою грошей, а тією кількістю товарів і послуг, яку можна за неї придбати. Профспілки вирішили нагадати урядовцям цю просту істину, а «Профспілкові вісті» – систематизували основні претензії до Кабінету Міністрів.

АНТИСОЦІАЛЬНІ СТАНДАРТИ

Це лише на перший погляд здається, що соціальні стандарти «заморозили» до настання кращих часів. Насправді через некеровану інфляцію вони знижуються з кожним днем. Мінімальна заробітна плата на сьогодні становить 1218 гривень, прожитковий мінімум – 1178 гривень. Саме останній і вважається базовим державним соціальним стандартом. Хоч би чим уряд не аргументував його «базовість», та він був і залишається антисоціальним. Бо це вартісна величина достатнього для забезпечення нормального функціонування організму людини. Саме так записано у статті 1 Закону України «Про прожитковий мінімум». Власне, прожитковий мінімум – це право людини на гарантії, які передбачені Конституцією: достатній життєвий рівень, харчування, одяг, житло, здоров'я та розвиток особистості. Та маємо геть інші реалії. До них жодним чином розвиток особистості не вписується. А коштів із прожиткового мінімуму не вистачає навіть на елементарне. До того ж уряд продовжує грати в одні ворота. Заднім числом встановлює податок на нерухомість, стягує частину заробленої за життя пенсії, підвищує плату за газ та інші послуги без обґрунтування цінової політики та реформ у галузях. Спершу урядовці мали б визначити питання прожиткового мінімуму для людей, котрі гарантує Конституція. Тим часом в Основному Законі країни немає жодного слова про те, що людина може прожити за 40 гривень на день. І напевно чи у примітках до Конституції

можна знайти допустимий розмір мінімальної плати за 1 годину на рівні 7 гривень. Така позиція уряду принижує людську гідність.

Минуло лише два місяці з початку року, а індекс споживчих цін зріс уже на 8,6%. Це за даними з офіційних джерел. Незалежні експерти вказують на інші, значно вищі цифри. Зростання офіційного цінового індексу до торішнього лютого сягнуло 35-відсоткового рівня, причому за багатьма значущими позиціями ситуація ще гірша. Так, за останній рік хліб подорожчав майже на 49%, риба – на 60, яйця – на 80, соняшникова олія – на 49,5, проїзд – на 60%. Цей перелік можна продовжувати до безкінечності, додаючи до нього нові позиції. Та про це уряд не хоче й чути.

Профспілки нагадують урядовцям, що прожитковий мінімум встановлюється після проведення науково-громадської експертизи сформованого набору продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг. Перед поданням урядом проекту бюджету на нинішній рік таку експертизу відверто проігнорували. Відтак профспілковий актив вважає дії уряду протиправними і вимагає такої експертизи, нехай із запізненням, але провести. Профспілкове товариство обурив черговий заклик прем'єра Арсенія Яценюка «не думати про себе, а думати про майбутні покоління». Але ж уряд готує для майбутніх поколінь жебрацьку долю!

ПАВУТИННЯ У КОШИКУ

Вижити на офіційну «мінімалку» в Україні неможливо. Це визнають навіть в Мінсоцполітики, де вираховували фактичний прожитковий мінімум на основі споживчого кошика, склад якого був затверджений ще 15 років тому. Наскільки «знешений» цей кошик, говорили багато разів, та реальних зрушень досі не бачимо.

Відомо, що споживчий кошик має містити мінімальний набір продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг, необхідних для збереження здоров'я людини і забезпечення її життєдіяльності.

Але, з огляду на нинішні встановлені норми харчування, українці мають жити впроголодь. Так, працездатній людині на добу «виділили» 276,7 грама пшеничного і житнього хліба, 13,7 грама вершкового масла, половину яйця, 6,8 грама рису, 76,7 грама капусти, 5,5 грама сала і не менш скоромні порції інших продуктів (всього близько 40 найменувань). Причому до споживчого кошика не поклали чаю, кави, соусів, консерви та інших, як порохували укладачі цього списку, «непотрібних» продуктів.

При настільки обмеженому раціоні українцям потрібно ретельно стежити за своїм здоров'ям, тому що лікуватися буде нічим. На рік родині виділяється п'ять упаковок вати, стільки ж бинтів, 50 таблеток валідолу, дві баночки зеленки або йоду, п'ять упаковок аспірину чи анальгін, десять гірчичників і один тюбик дитячого крему. І це все.

Про модні речі автори споживчого набору воліли не згадувати. Гардероб чоловіків має складатися з одних штанив і двох майок на чотири(!) роки. Щоправда, шарпеток виділили аж сім пар на рік. Жінки можуть дозволити собі зимове пальто на «вирист» – раз на 8 років. Сукню, блузу та спідницю українські жінки мають носити п'ять років.

Засоби гігієни – ще одна стаття витрат для сім'ї – не пройшла повз увагу укладачів споживчого набору. Впродовж року – 6 пляшечок шампуню, 17 тюбиків зубної пасти, 42 шматки мила, 24 пакети прального порошку і 36 рулонів туалетного паперу. Стригтися пропонується чотири рази на рік і один раз на рік ходити в лазню. Крім того, у кошик входять транспортні витрати та оплата житлово-комунальних послуг.

Це виглядало б справді кумедно, якби нагадувало сценарій дешевої комедії. Але ж за вартістю цього споживчого набору визначається прожитковий мінімум, котрий, своєю чергою, впливає на розрахунок мінімальної зарплати і пенсії, стипендії та допомоги на дітей. Тобто що бідніший і дешевший буде кошик, то нижчий розмір соціальних стандартів встановлює держава. «Штучно занижена

У 2010 році валютні резерви України становили близько 36 млрд дол., на початку 2014-го – лише 15 млрд.

За даними останніх соціологічних досліджень, понад 61% українців відзначають зниження своїх доходів за останній час. 54% опитаних зауважують, що саме інфляція є негативним чинником, який впливає на їхнє життя. Понад 56% опитаних підтвердили, що вже почали заощаджувати на продуктах харчування, аби утриматися на плаву.

«Споживчий кошчик» українців

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

мінімальна зарплата не тільки не забезпечує основних потреб працівника та його сім'ї, її навіть недостатньо для фізичного виживання самої людини», – говорять у Федерації профспілок України.

Влада має переглянути вміст споживчого кошика відповідно до реальних потреб людини. Але тоді їй доведеться змінювати значення і прожиткового мінімуму, і мінімальної зарплати та пенсій. У бік підвищення.

Міністр соціальної політики Павло Розенко вважає, що на сьогоднішній прожитковий мінімум для працюючої людини має становити не менш як 2 тис. грн. Однак, за його словами, «на ті податки, які, в тому числі, дає в бюджет економіка, держава не здатна забезпечити вищий рівень прожиткового мінімуму, ніж є сьогодні».

Тим часом експерт Фонду суспільної безпеки Юрій Гавриленко пропонує свої розрахунки, виходячи з реальних норм споживання. Це має бути сума близько 8 тисяч гривень, стверджує аналітик.

МІЖ БОТСВАНОЮ І КОНГО

Фінансові статки українців прийнято розглядати у прив'язці до американської валюти. Найбільший стрибок мінімальної зарплати в доларовому еквіваленті відбувся 2007 року – майже на третину. Впродовж 2005–2008-го, 2010–2014 років курс гривні залишався стабільним. На початку минулого року зарплатна плата сягнула свого доларового еквіваленту – 152 долари. Або у гривневому обчисленні – 1218 гривень за курсом 7,99 гривні за американський долар. Докорінно змінилася ситуація, коли почалися невмотивовані стрибки валюти. Станом на початок року мінімальна зарплата становила 77 доларів, а 1 березня досягла мінімального за останні 12 років значення у валютному обчисленні – 43,8 долара.

На 150-доларовому рівні мінімальна зарплата українців дорівнювала аналогам таких держав, як Туркменістан чи Азербайджан. Нині ж із «мінімалкою» у 43 долари Україна стала на один щабель з Ліберією, Ботсваною та Конго.

В африканських країнах поріг бідності становить 1,25 долара на день. В Україні на 25 центів більше. Однак така статистика не тішить. Бо існують інші дані, які звуться стандартами ООН. І це геть інші

цифри. Якщо людина витрачає на проживання та продукти харчування менше 5 доларів на день, відповідно менше 150 на місяць, вважається, що вона живе за межею бідності. Тоді за яким порогом, за якою межею живемо чи існуємо ми – українці? За нинішнім вмістом споживчого кошика наше населення давно перебуває у стані прихованого голоду. Дехто не може дозволити собі вдосталь навіть хліба.

При такому харчуванні, застерігають експерти, ми матимемо великі проблеми у найближчій перспективі. І виправити їх навряд чи вдасться. Та ті ж 50 доларів на місяць – це не тільки харчування, а й проїзд у транспорті, побутові й комунальні послуги, придбання одягу та взуття тощо. На вміст споживчого кошика, склад якого не відповідає елементарним нормам людини, його реальна вартість на 60–70% вища, аніж закріплено в законах.

Для подолання проблеми держава має чітко визначити поняття «межа бідності», а отже, встановити поріг неоподаткування на рівні 5 доларів на день (3750 грн на місяць) на кожного члена сім'ї, наполюють експерти.

Для покращення умов життя українського населення також пропонують знизити податок на ввезення і реалізацію продуктів з 20 до 7 відсотків. А ще – розробити і впровадити повномасштабну програму компенсації вартості ліків для населення.

Аналогічні вимоги висувають і профспілки. Пікетуванням Кабміну вони змушують дослухатися до справедливих вимог і все ще сподіваються, що їх почують.

ДІЇ ПРОФСІЛОК ПІДТРИМУЄ СВІТ

Коллективний трудовий спір з урядом і роботодавцями України, ініційований українськими профспілками, не пройшов повз увагу міжнародної спільноти. Міжнародна конфедерація профспілок – наймасштабніша всесвітня організація профспілок – цілком і повністю на боці людей, котрі звалилися на протести проти жорстокого існування. Те, що уряд зневажає заклики і пропозиції профспілок впродовж тривалого часу, обурює міжнародну організацію і спонукає до дій. Генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок Шаран Барроу направила звернення до Президента України Петра Порошенка. У листі йдеться про готовність підтримати подальші акції протесту

українських членських організацій, спрямованих на захист прав та інтересів українських громадян і членів їхніх сімей. Нічого протиприродного чи надзвичайного профспілки не вимагають. Лише надати їм соціальні гарантії, які чітко прописані в Конституції України. Повністю погасити заборгованість із зарплати, підвищити мінімальну зарплату до рівня фактичного прожиткового мінімуму, не допустити ухвалення законів, що обмежують права і свободи громадян – цього вимагають учасники акцій протесту. Їх повністю підтримують на міжнародному рівні.

Якщо Україна і справді прагне жити в європейському домі, слід запроваджувати європейські принципи відкритості влади та вести реальний соціальний

діалог, наголошується у зверненні до українського Президента. Це не просто звернення генерального секретаря від себе особисто. Це звернення від імені 175 мільйонів трудящих з понад 160 країн і територій, які представляє Міжнародна конфедерація профспілок. Це потужна сила, яка заслуговує на те, щоб її вимоги почула українська влада: і Президент, і Прем'єр, і спікер парламенту, і всі без винятку міністри. Невдачі нинішнього підходу до соціальних проблем мають вирішуватися спільно, наголошує багатомільйонне товариство. Забезпечувати гідні умови життя і праці зобов'язана влада, а контролювати – мають і будуть профспілки. Перші акції протесту – яскрава тому підтвердження.

Львівщина | ПРЕЗИДІЯ

РЕВІЗОРИ КРУ КЕРУВАЛИСЯ КОЛДОВОРОМ

Перше після 19-ї звітної-виборної конференції засідання президії Львівської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України вирізнялося складом активу, питаннями порядку денного та формами їх вирішення. Членом президії, до прикладу, вперше обрано голову профкому департаменту освіти і науки Львівської ОДА, секретаря освітянської колегії департаменту Галину Мартиняк, яка відтепер матиме змогу оперативно інформувати роботодавця і водночас громадську організацію про важливі рішення та нагальні проблеми, що виникають в процесі співпраці соціальних партнерів. Лави галузевої освітянської профспілки нещодавно поповнив колектив автодорожнього коледжу, голову студентського профкому якого Романа Різника також обрано членом президії.

Ольга ЛОБАРЧУК

Не випадково. Саме за його пропозицією 39 членів профспілки коледжу взяли участь у перманентній акції протесту в Києві проти антисоціальних рішень Уряду, солідарно представляючи область та галузеву профспілку.

Новообрана член президії, голова Городоцької районної організації профспілки Ганна Вакар уже попрацювала на обласну організацію спільно з досвідченим юристом громадської організації Мироном Малирчим у підготовці стрижневого питання порядку денного президії «Про додержання відділом освіти Стрийської райдержадміністрації законодавства про освіту та трудового законодавства і здійснення районною організацією Профспілки працівників освіти і науки України громадського контролю з цих питань». Нагодилося її «свіже око».

Приємно здивував директор однієї сільської школи, який сказав: «Маємо вже десять заяв на вступ у представницьку Профспілку працівників освіти і науки України від тих, хто свого часу непра-

вний голова Андрій Сичак. Виступаючи на засіданні президії, він сказав: «Громадський контроль допоміг нашій районній організації одразу по-діловому налаштуватися на роботу, перейняти стиль роботи лідера обласної організації Марії Яцейко та її команди, які завжди на зв'язку».

Представник роботодавця із Стрийщини пообіцяв, що всі питання – налагодження участі профспілки в розподілі педнавантаження, впорядкування відповідної документації з підписом голови профкому, звітність на зборах про хід виконання умов колективного та вдосконалення його змісту за вимогами часу і законодавства, належна компенсація за невикористані відпустки працівникам і т. ін., будуть вирішені в терміни, визначені постановою президії.

Встигли, як сказав МIRON Володимирович, поспілкуватися в районі не лише із соціальними партнерами й активом, а й з працівниками державного фінансового контролю-ревізійного управління, які, взявши до уваги пункт у правовому порядку зареєстрованого колективного договору, спонукали бухгалтерію виплатити надбавку за престижність праці тим учителям, які звільнялися з роботи посеред навчального року.

Заступник голови обласної організації профспілки працівників освіти

і науки Мар'ян Калин поінформував присутніх про результати моніторингу запланованої в районах оптимізації освітянської мережі, щодо якої галузева профспілка наполегливо домагається вираження ставлення, упереджувачого соціального захисту – працевлаштування і фінансових виплат, узгодження позицій і планів з професійною громадською організацією. Ділові контакти з роботодавцями, депутатським корпусом усіх рівнів та пункти закону про необхідність відповідних рішень місцевих рад дають певні позитивні сподівання на оптимальні і демократичні рішення. Тим паче, що перед освітянською має бути проведена адмінреформа. Адже чимало місцевих громад будували школи своїми зусиллями, є відповідні положення щодо їх прав у питаннях існування школи в статутах.

Найбільш проблемним щодо плану оптимізації, розробку якого покладено на відповідальність та «власну ініціативу» райвідділів освіти, є Жидачівський район. Тут посилено працює обласна профспілкорова правова служба, проходять збори в первинних організаціях – освітяни готові вийти на акції протесту через те, що так звана оптимізація розроблена без узгодження з профспілкою та громадами, колишнім завідувачем райвідділу освіти. Її намагаються втілювати без урахування всіх негативних наслідків окремих чиновники Жидачівської райдержадміністрації.

На засіданні обговорено проблему індексації зарплати, непомірних тарифів на комунальні послуги та недостатнього фінансування освіти, розміру освітянських субвенцій зокрема.

Голова обласної організації галузевої профспілки Марія Яцейко не оминула нагоди підкреслити важливість конструктивної участі освітянської громади у виборах до місцевих рад та солідарних дій структурних ланок організації у захисті соціальних інтересів людини праці.

Завідувачка відділу організаційної роботи та інформаційного забезпечення Галина Долішня поінформувала членів президії про результати роботи обласної статутної комісії галузевої профспілки, яка працюватиме постійно до з'їзду освітянської профспілки і в міжз'їздовський період, а також розповіла про напрацьовані зміни та доповнення. Йшлося, зокрема, про страйкові фонди, механізм їх створення та громадського контролю, вибори керівництва у форс-мажорних ситуаціях у міжконференційний період тощо.

Приємною місією для членів президії було ухвалення одноголосного рішення про присвоєння та підтвердження статусу «народний» художнім самодіяльним колективом Львівського національного університету імені І. Франка, національного Лісотехнічного університету та Дрогобицького державного педуніверситету.

Президія прийняла Звернення до Верховної Ради, Уряду, Центрального комітету профспілки, Мінфіну, Міносвіти щодо перегляду органами влади непопулярних антисоціальних заходів та реформ, виклавши свої позиції. Також затверджено дату проведення навчання новообраних голів первинних організацій 10 червня в Будинку вчених та голів профбюро вишів у вересні цього року.

ЗАКАРПАТТЯ | ЗВІТИ ТА ВИБОРИ

ТЕТЯНА ПОВХАНИЧ ОЧОЛИЛА ПРОФСПІЛКУ ОСВІТЯН

Про підсумки роботи за останнє п'ятиріччя, актуальні проблеми та перспективи йшлося на XX звітній-виборній конференції обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України, на якій з доповіддю виступила голова облпрофорганізації Тетяна Повханіч.

Сергій БАРАНЧИКОВ

Як зазначалося, в звітному періоді основна увага приділялася вирішенню соціально-трудових проблем працівників освітньої галузі та студентської молоді, реалізації органами виконавчої влади та місцевого самоврядування гарантій педагогічним працівникам, передбачених законодавчими та нормативними актами. З цією метою вживалися заходи щодо недопущення подальшого зниження життєвого рівня працівників галузі, захисту їх законних прав на працю, гідну зарплату, безпечні умови праці. Завдяки активним діям профспілок, у тому числі численним зверненням до Президента України, Уряду та Верховної Ради, участі у Всеукраїнській акції протесту, вдалося не допустити прийняття низки норм, що передбачали значний наступ на права освітан. Вирішення згаданих життєво важливих питань для трудових колективів закладів та установ освіти, студентства на територіальному рівні здійснювалося через Угоду між Департаментом освіти і науки облдержадміністрації та обласною організацією Профспілки працівників освіти і науки України на 2011–2015 роки. Надання органами влади та місцевого самоврядування області пріоритетності освітній галузі сприяло тому, що в результаті послідовних і спільних зусиль органів управління освітою та проф-

організації вирішувалися актуальні питання реформування освіти в регіоні, своєчасної виплати заробітної плати тощо. Здобутком сторін соціального діалогу стало виправлення у 2012–2013 роках ситуації із затримкою виплати зарплати працівникам. Проводиться виплата допомоги на оздоровлення при наданні відпустки, надбавок за пресиння розмірів надбавок, доплат, винагороди педагогічним та за вислугу років педагогічним й науково-педагогічним працівникам у законодавчо гарантованих розмірах. Разом з тим, недостатність фінансового забезпечення спричинила одночасно зменшення розмірів надбавок, доплат, винагороди педагогічним і науково-педагогічним працівникам області. Зокрема, не забезпечено дотримання положень обласної Угоди щодо виплати винагороди за сумлінну працю та зразкове виконання обов'язків у розмірі ставки зарплати. На звітній-виборній профспілковій конференції виступили голова Закарпатської облпрофради Іван Король, директор Департаменту освіти і науки ОДА Михайло Мотильчак, директор виконавчої дирекції обласного відділення Фонду соцстраху з тимчасової втрати працездатності Ігор Сегляник, голова ЦК Профспілки працівників освіти і науки України Георгій Труханов. Головою Закарпатської обласної організації Профспілки працівників освіти і науки України обрано Тетяну Повханіч.

КИЇВ | ДОКУМЕНТ

ПІДПИСАНО ТЕРИТОРІАЛЬНУ УГОДУ НА 2015–2017 РОКИ

Тетяна РУБАН

«ПВ»

Документ, що передбачає координацію дій влади, профспілок і роботодавців у питаннях трудової діяльності та соціальної захищеності найманих працівників, 3 червня підписали голова КМДА Віталій Кличко, голова Об'єднання профспілок, організації профспілок у м. Києві «Київська міська рада профспілок» Валентин Мельник і голова Спільного представницького органу роботодавців м. Києва Віталій Майко. Основні положення документа були розроблені Київською

міською тристоронньою соціально-економічною радою. Над проектом угоди сторони працювали протягом року й з усіх ключових питань досягли компромісу. Голова міськпрофради Валентин Мельник висловив упевненість, що підписання угоди свідчить про об'єднання зусиль усіх зацікавлених сторін на благо простих трудівників. «Завдання в нас одне, – наголосив Валентин Мельник, – це покращення життя киян. Ми б дуже хотіли, щоб виконувалися всі соціальні стандарти, які запроваджуються в м. Києві, й кияни могли стабільно працювати на добробут рідного міста».

39
ЧЛЕНІВ
ПРОФСПІЛКИ
АВТОДОРОЖ-
НЬОГО КОЛЕД-
ЖУ ВЗЯЛИ
УЧАСТЬ У
ПЕРМАНЕНТНІЙ
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ
В КИЄВІ ПРОТИ
АНТИ-
СОЦІАЛЬНИХ
РІШЕНЬ УРАДУ

ЖІНОЧІ ОБЛИЧЧЯ РІВНЕНЩИНИ

Таку назву має урочиста асамблея, яка вже втретє проводиться у Рівному. Цього року вона відбулася 24 травня на Зеленій естраді міського парку культури і відпочинку ім. Т.Г. Шевченка і зібрала велику кількість глядачів, які прийшли вболівати за своїх конкурсанток, вручити їм квіти, привітати з перемогою у престижному конкурсі, що надзвичайно популярний серед жінок Рівненщини. Організатори свята – дві наймасовіші громадські організації – Федерація профспілок області та Спілка жінок Рівненщини, проводили всеобласний конкурс серед жінок – лідерів профспілкових організацій, жінок-трудівниць, успішних жінок у сфері бізнесу, яких об'єднав Клуб ділових жінок при Спілці.

Цього року учасницями конкурсу стали також жінки-волонтери, медсестри та лікарі, які виконували свої професійні обов'язки у воєнних умовах у зоні АТО. І от фінал – урочисте нагородження переможниць у різних номінаціях.

Оголошується хвилина мовчання в пам'ять про полеглих у Другій світовій війні та на сході нашої країни.

Лунають позивні свята. Напочатку – теплі слова вітання жінкам від голови ФПО Миколи Шершуна.

Голова Спілки жінок Рівненщини, заступник голови ФПО Марія Рожко, яка є ідейним натхненником свята, наголосила, що обличчями Рівненщини стали найкращі жінки, які не тільки досягли вагомих успіхів у професійній роботі, а й довели

вірність своєму життєвому кредо – «Мені не байдуже!». Представляючи свій доробок, вони вразили тим, «Що може жінка!», наша проста україночка – мати, дружина, сестра...

Одна за одною на сцену виходять фіналістки. Їх сорок – різних за віком, професією, у всіх різний життєвий шлях. Та об'єднують їх активна життєва позиція, захоплення громадською роботою у профспілках, виняткові працездатність і людяність. Вони – такі скромні і такі гарні – встигають усе: вчитися, працювати, народжувати і виховувати дітей, бути коханими, а віднедавна ще й рятувати поранених, допомагати тим, хто в АТО щоденно зупиняє агресора. Голови галузевих обласних профоб'єднань – Петро Да-

видюк, Іларіон Кучерявий, Микола Вознюк, Ігор Самков, Микола Паліюк, вручаючи Стелли та пам'ятні подарунки, дякували жінкам не лише за перемогу в конкурсі, а й за неспокій, за любов і вірність, терпіння та небадужість...

Учасниця фіналу конкурсу, глядачів, гостей свята своїм мистецтвом танцю і співу порадували артисти Комунального закладу «Рівненський міський палац культури «Текстильник» та лауреат всеукраїнських і міжнародних фестивалів народне вокально-інструментальне тріо «Срібна терція» під керівництвом заслуженого працівника культури, композитора та аранжувальника Бориса Забуди.

Інформаційно-аналітичний центр ФПО

БЛАГОДІЙНІСТЬ

ВІД ОЗДОРОВНИЦЬ ЗАКАРПАТТЯ – МІКРОАВТОБУС ДЛЯ АТО

Далеко за межами Закарпаття відоме ДП «Санаторій «Синяк» ПрАТ «Укрпрофоздоровниця», який користується особливим попитом у тих, хто потерпає від захворювань кістково-м'язової системи.

Сергій БАРАНЧИКОВ
завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи
Закарпатської облпрофради

Працівники оздоровниці, яку очолює Мар'яна Швардак, спільно з профспілковим комітетом (голова Любов Сисоєва) відгукнулися на пропозицію надати благодійну допомогу учасникам АТО щодо придбання мікроавтобуса для 4-го батальйону 128-ї гірсько-піхотної бригади, у якій свій військовий обов'язок виконують чимало закарпатців. З цією метою працівники зібрали понад 17 тис. грн. До благодійної акції також долучилися працівники готельно-ресторанного комплексу «Інтурист» міста Мукачеве та оздоровчого табору «Білочка», що діє в Мукачівському районі, які входять до структу-

ри ПП «Крок». Решта – власні кошти для придбання транспорту для АТО (його загальна вартість 80 тис. грн) доклали керівник цього підприємства, депутат Мукачівської міської ради Василь Швардак. Мікроавтобус «Фольксваген» уже доправлено у зону АТО і використовуватиметься для оперативного керівництва діями 4-го батальйону 128-ї гірсько-піхотної бригади командиром підполковником Олександром Зимою. Ключі від «Фольксвагена» водієві батальйону Степану Русняку, мобілізованому із села Нове Давидково, що на Мукачівщині, передали директор ПП «Крок» Василь Швардак і заступник головного лікаря ДП «Санаторій «Синяк» Валерій Тимченко. Освятить мікроавтобус настоятель Мукачівського монастиря отців Василіан отець Веніамин Довганич.

ВШАНОВУЮТЬ НАЙКРАЩИХ

НА ПРОФСПІЛКОВОМУ П'ЕДЕСТАЛІ – МАЙСТРИ КІРОВОГРАДЩИНИ

Щороку ФПО вшановує кращих працівників Кіровоградщини. За словами голови ФПО Максима Баланенка, понад 10 років тому Федерація профспілок області започаткувала цей унікальний захід, і він став традиційним серед працівників різних професій.

Марія ІВАНОВА
Кіровоградська обл.

Максим Баланенко звернувся до героїв нинішнього дійства – високих професіоналів: «У вас справді золоті руки і віддана професії серця, тому називаємо вас майстрами Кіровоградщини. Кожен із вас на своєму робочому місці відзначився особливим внеском у загальну справу, вагомими здобутками, власним «почерком», і ми ставимо вас на профспілковий п'єдестал слави. На жаль, останнім часом людина праці обділена увагою суспільства, тож профспілки компенсують цю прогалину і з року в рік вшановують працівників різних професій». Хоч би як не змінювалося життя, яких би структурних і правових форм не набирав виробництво, високопродуктивна праця ніколи не втрапить цінності, а люди, які знають свою справу і добросовісно її виконують, завжди залишатимуться в пошані. Ці слова розкривають ідею свята. Саме завдяки високому рів-

ню майстерності представників різних професій, творчому підходу до справи досягаються високі виробничі показники. Стимулювання розвитку трудового потенціалу, мотивацію ефективної праці профспілки вважали одними з головних завдань. Створити економічні й соціальні стимули для продуктивної праці на підприємствах і в установах можна завдяки колективним договорам, роль яких в області щороку зростає. Тому не випадково разом із майстрами Кіровоградщини відзначаються переможці обласного конкурсу на кращий коледжовір, заснованого ФПО. Відтак переможцями за підсумками роботи за 2014 рік визначено ПАТ «Червона зірка», ТОВ «Профі Стан», ДП «Олександрівське лісове господарство», загальноосвітній навчальний заклад І-ІІІ ступенів № 10 Олександрійської міської ради, Олександрійська міська централізована бібліотечна система, державна установа «Кіровоградський обласний лабораторний центр Держсанепідслужби України».

ЛЮДИНА ПРАЦІ

З ТУРБОТОЮ ПРО ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ

Дитинство і юність Світлани Браїлівської минули у прибузькому селі Шпиченці, що на Хмельниччині. Донька завдячує батькам звичкою вставати до зорі й трудитися не покладаючи рук. Ніколи не зраджувала ні маминій, ні батьковій пораді, завжди теплим і добрим словом згадує своїх односельців, які, потрудившись на хлібному полі, з піснями та запальними танками святкували обжинки.

Валерій МАРЦЕНЮК
Хмельницька обл.

У житті Світлани Анатоліївни було всього багато: Шпиченецька восьмирічка, здобуття освіти у Чернівецькому механіко-технічному технікумі та Київському політехнічному інституті, робота на Дніпропетровській фабриці швейних виробів. Тут молодий фахівець із перших днів завоювала повагу та авторитет серед колег. Її поважали за сумлінне виконання службових обов'язків, щире сер-

це, людяність. Та жінку тягнуло до рідного села, де їй усе рідне й близьке: вулиця, ліс, берег, ставок... Швидко, мов весняна повінь, промайнув час. Наче вчора було, а вже гай-гай двадцять два роки сплило, відколи прибужанка повернулася на малу батьківщину. Нині у рідних Шпиченцях викладає фізику в місцевій дев'ятирічці. Адже закінчила Тернопільський педагогічний університет, аби здобути цей її фах учителя. У рідному селі поважать її не тільки колеги, учні, а й батьки, односельці. А члени профспілки от уже

понад двадцять років посліпль виявляють їй високу довіру, обираючи своїм лідером. «Завдання, які стоять перед освітою, важливі, – говорить Світлана Анатоліївна. – Нам необхідно підготувати школярів до повноцінного життя, плідної праці, озброїти міцними знаннями, сформувати всебічно розвинену особистість, виховати високопродуктивних, ідейних розбудовників нашої держави». Адміністрація школи, яку очолює Світлана Дашук, профком роблять усе можливе, аби виховати школярів гідними людьми, адже завтра

вони вирішуватимуть складні проблеми сім'ї, району, країни. Добре відгукуються й про педагогів школи Ольгу Бех, Галину Тарашевську, Надію Лебедєву, Діану Костєву, Тетяну Луцєвську, Олесю Скотинянську учні, їхні батьки, односельці. У цей неспокійний час педагоги просять Господа, аби не було війни, щоб не гинули українські воїни, не проливалася кров невинних людей. До слова, син Світлани Анатоліївни Сергій – випускник вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького, нині несе військову службу в зоні АТО.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

ПРАВО НА БЕЗКОШТОВНУ ПУТІВКУ НА ОЗДОРОВЛЕННЯ

? Які категорії громадян мають право на безкоштовне отримання путівок на санаторно-курортне лікування? Який порядок їх надання?

Безоплатне санаторно-курортне лікування за рахунок державного бюджету надається громадянам, на яких поширюється дія законів України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», «Про жертви нацистських переслідувань», «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні». Безоплатними путівками до санаторно-курортних закладів забезпечуються:

- інваліди всіх категорій;
- ветерани війни (інваліди війни, учасники бойових дій, учасники війни);
- особи, на яких поширюється чинність ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (члени сімей загиблих або померлих ветеранів війни) та «Про жертви нацистських переслідувань».

Забезпечення путівками на санаторно-курортне лікування ветеранів війни, які отримують пенсію відповідно до ЗУ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» і перебувають на обліку в органах Міноборони, МВС, МНС та ін., відбувається за місцем їх пенсійного обліку.

Для взяття на облік для забезпечення санаторно-курортною путівкою особи подають до управління соціального захисту населення за місцем реєстрації наступні документи:

- заяву за встановленою формою;
- паспорт;
- медичну довідку лікувальної установи за формою № 070/о;
- пенсійне посвідчення;
- посвідчення пільговика.

Путівки видаються вищезазначеним особам відповідно до медичних рекомендацій з урахуванням пільг, передбачених законодавством для конкретної категорії осіб, у порядку черговості в міру надходження путівок. Інваліди війни та інваліди, зазначені в статті 6-2 ЗУ «Про жертви нацистських переслідувань», забезпечуються путівками позачергово шорочку. Учасники бойових дій та особи, зазначені в статті 6-1 ЗУ «Про жертви нацистських переслідувань», забезпечуються путівками шорочку.

Учасники війни, члени сімей загиблих або померлих ветеранів війни та особи, зазначені в статтях 6-3 і 6-4 ЗУ «Про жертви нацистських переслідувань», забезпечуються путівками один раз на два роки. Інваліди загального захворювання та інваліди з дитинства забезпечуються путівками в порядку черговості в міру надходження путівок. Інваліди із захворюваннями нервової системи (з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку) забезпечуються путівками:

– I та II груп – до санаторіїв спінального профілю з лікуванням строком на 45 днів (відповідно до ме-

гального користування (залізничному та автомобільному) згідно з поданими проїзними квитками. У випадку проїзду залізничним транспортом відшкодовують вартість квитка в плацкартному вагоні. Путівками без лікування (крім санаторіїв, що належать до сфери управління Міністерства соціальної політики) забезпечуються особи, що супроводжують інвалідів першої групи (за винятком інвалідів з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку), яким за висновком лікувально-профілактичного закладу необхідна постійна стороння допомога. Якщо інвалід I групи здатний

го захисту населення на загальних підставах у порядку черговості в міру надходження путівок. Взяття їх на облік для забезпечення путівкою проводиться на підставі довідки, виданої Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань про те, що інвалід не одержував у ньому санаторно-курортної путівки та необхідних для взяття на облік документів (заява, медична довідка).

Особа, яка перебуває на обліку для забезпечення путівкою в органах праці та соціального захисту населення, але в поточному році одержала безплатну путівку в іншій організа-

Безкоштовні путівки на оздоровлення видаються відповідно до медичних рекомендацій з урахуванням пільг, передбачених законодавством для конкретної категорії осіб, в порядку черговості в міру надходження путівок.

дичних рекомендацій) у порядку черговості в міру надходження путівок;

- III групи – до санаторіїв неврологічного профілю строком на 19-21 день (відповідно до медичних рекомендацій) у порядку черговості в міру надходження путівок.

Особам, що супроводжують інвалідів I та II груп до санаторіїв спінального профілю, путівки не видаються, лише оплачується проїзд (двічі до санаторію і двічі в зворотному напрямку) у транспорті за-

обслуговувати себе самостійно, видається довідка про це лікувально-профілактичного закладу. Інваліди I групи не можуть супроводжувати інвалідів I групи та особи, які не досягли 18-річного віку. Осіб, інвалідність яких пов'язана з нещасним випадком на виробництві або професійним захворюванням, що потребують лікування супутніх захворювань відповідно до медичних рекомендацій, можуть забезпечувати путівками органи праці та соціально-

ції, знімається з обліку. Повторне взяття на облік здійснюється згідно із заявою та медичною довідкою лікувальної установи за формою № 070/о. Облік заявників, які потребують санаторно-курортного лікування, проводиться управліннями в журналах відповідної форми окремо в залежності від права осіб щодо черговості отримання путівки у відповідності до основного профілю захворювання: позачергове, першочергове та в порядку загальної черги.

СТАТУС

ХТО Є РОДИЧЕМ ЗАГИБЛОГО УЧАСНИКА ВІЙНИ?

? Хто належить до родичів загиблого (померлого) учасника війни?

Відповідно до пункту 1 статті 10 Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон) до родичів загиблого (померлого) учасника війни належать:

- сім'ї військовослужбовців, партизанів, підпільників, учасників бойових дій на території інших держав, привієнних до них осіб, зазначених у статтях 6 і 7 цього Закону, які загинули (зникли безвісти) або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час захисту Батьківщини або виконання інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті або одержаного в період проходження військової служби чи на території інших держав під час воєнних дій та конфліктів;
- сім'ї військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу, які призначалися на збори військовозобов'язаних Міністерства оборони, органів внутрішніх справ і державної безпеки колишнього Союзу РСР і загинули (померли) під час виконання завдань по охороні громадського порядку при надзвичайних ситуаціях, пов'язаних із антигромадськими проявами;
- сім'ї загиблих під час Великої Вітчизняної війни осіб із числа особового складу груп самозахисту об'єктів та аварійних команд місцевої протиповітряної оборони, а також сім'ї загиблих внаслідок бойових дій працівників госпіталів, лікарень та інших медичних закладів;
- сім'ї осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України, які загинули або померли внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час участі в антитерористичній операції, захищаючи незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України.

До членів сімей загиблих (тих, які зникли безвісти) військовослужбовців, партизанів та інших осіб, зазначених у цій статті, належать:

- утриманці загиблого або того, хто зник безвісти, яким у зв'язку з цим виплачується пенсія;
- батьки;
- один із подружжя, який не одружився вдруге, незалежно від того, виплачується йому пенсія чи ні;
- діти, які не мають (і не мали) своїх сімей;
- діти, які мають свої сім'ї, але стали інвалідами до досягнення повноліття;
- діти, обоє з батьків яких загинули або зникли безвісти.

Чинність цього закону поширюється на:

- дружин (чоловіків) померлих інвалідів Великої Вітчизняної війни, а також дружин (чоловіків) померлих учасників війни і бойових дій, партизанів і підпільників, визнаних за життя інвалідами від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге;
- дружин (чоловіків) померлих інвалідів війни, учасників бойових дій, партизанів, підпільників і учасників війни, нагороджених орденами і медалями колишнього Союзу РСР за самовіддану працю і бездоганну військову службу, визнаних за життя інвалідами, чинність цієї статті поширюється незалежно від часу смерті інваліда;
- дружин (чоловіків), які не одружилися вдруге, батьків, неповнолітніх дітей померлих учасників бойових дій, партизанів, підпільників, військовослужбовців та учасників війни, які проходили службу у військових підрозділах, частинах, штабах і установах, що входили до складу діючої армії в період Великої Вітчизняної війни 1941–1945 років та війни 1938, 1939, 1945 років з імперіалістичною Японією, нагороджених за бойові дії державними нагородами та орденами і медалями колишнього Союзу РСР (крім ювілейних);
- дітей померлих учасників бойових дій, які навчаються за денною формою навчання у вищих навчальних закладах I–IV рівнів акредитації та професійно-технічних навчальних закладах, до закінчення цих навчальних закладів, але не довше ніж до досягнення ними 23 років.

Бачу ціль, не бачу перешкод!

Сила спорту – у гравцях

Головне, щоб не роздавили

Учасників турніру вітає Крістіан Бассон

Кирило ЛАТИШЕВ, «ПВ»
Фото автора

Підняття Державного прапора

30 травня під егідою Федерації профспілок України в Києві на навчально-спортивній базі «Спартак» відбувся п'ятий турнір «Кубок посла Південно-Африканської Республіки в Україні з регбі». Під час урочистого відкриття заходу спортсменів-регбістів вітали посол ПАР в Україні Крістіан Бассон, президент Громадської організації «Фонд розвитку дитячо-юнацького регбі в Україні» Леонід Дейнеко, президент Федерації регбі України В'ячеслав Калітенко, директор стадіону «Спартак» Максим Бобовик та ін.

У турнірі взяли участь юнаки 2000/2001, 2002/2003, 2004/2005 років народження у складі команди ОДЮСШ «Ірпінь», ОДЮСШ «Рівне», ДЮСШ-12-Київ, РК «Пегас» (Київ), «Дарниця-Київ», «Політехнік-Київ», ДЮСШ-24. Загалом на полі за право стати кращими боролися близько 300 спортсменів. Боротьба була складною і напруженою. Команди виклалися на повну заради перемоги. Чудовий показовий матч провели у рамках турніру ветерани регбі Київської, Одеської та Хмельницької команд. Юні вболівальники гучно вболівали за дорослих, вигукуючи слова підтримки. Тому можна сказати з впевненістю: цей спорт сприяє розвитку та формуванню особистості і прагнення до перемоги.

Поки дорослі розминаються, діти у розпалі гри

У дорослому регбі жарту можуть вилізти боком

Після гри обов'язкове рукостискання

Настанови тренера

Ще трішечки!

Нагорода знайшла переможця

СВЯТО НАРОДНОЇ ТРАДИЦІЇ

Валерій МАРЦЕНЮК

День вишиванки – всеукраїнське свято, покликане зберегти споконвічні народні традиції. Зокрема, створення та носіння етнічного вишитого одягу. Це свято є самобутнім та самодостатнім, не прив'язане до жодного дер-

жавного чи релігійного. Цього дня кожен з нас, українців, одягає вишиванку і прямує в ній на роботу, до навчального закладу, чи, скажімо, дитки йдуть в дитячий садок.

Цьогоріч з нагоди Дня вишиванки хмельничани зібралися на головній площі міста – майдані Незалежності. Прийшли вони сюди сім'ями, з дітьми, близькими та родичами. Тут

вони розгорнули велетенський прапор України, провели флешмоб «Вишиванка – твій генетичний код». Скажу без перебільшення, від різноманітних вишитих сорочок з барвистим орнаментом розбігалися очі.

У День вишиванки адміністрація, профком та весь колектив Вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького (директор – кандидат педагогічних

наук, заслужений працівник освіти України Олег Гаврилюк, голови профкомів – працівників училища Наталія Салабай та учнівського – Наталія Пенделюк) також узяли участь у заходах в обласному центрі, приурочених до свята, підтримали започатковану акцію «Подаруй вишиванку захиснику», яка має на меті підвищити бойовий і моральний дух українських воїнів у зоні АТО.

З МАНДРИВОК – ДОДОМУ

ДВІ ДОЛІ, ДВА ПОЧЕРКИ

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

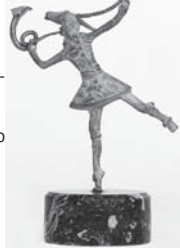
Є в Києві на Подолі відома галерея «Парсуна». Власне кажучи, це галерея колекційних авторських ляльок, які беззаперечно заслуговують на окрему розмову. Дещо незвичайне, ніби трохи «перекручене» слово «парсуна» походить від латинського persona, тобто особистість, особа. Галереїстички пояснюють, що попервах воно було синонімом нинішнього поняття «портрет», незалежно від стилю, техніки зображення, місця й часу написання (parsuna.ua).

Тож, з огляду на сказане, ясно, що галерея час від часу стає місцем різного роду відповідних виставок. Нині тут експонують роботи Олексія Ковалю (емаль) і Олександра Кузьміна (витончені скульптури, улюблений матеріал – бронза), молодих і талановитих українських митців, які вже давно й дзвіноком заявили про себе як про майстрів натхненних, талановитих і дуже працездатних. Але й це не все. Назва виставки – «Пілігрими». Хто такі пілігрими, ми, звісно ж, знаємо, хоча я, скажімо, не знаю, чи мали ці хлопці – обидва чи кожен свою – якусь омріяну конкретну Мекку, чи ходили вони пішки десятки й сотні кілометрів. Але справді: мандрували різними країнами, шукали чи нових вражень і нових «підказок» уяви й натхнення,

іншої пластики й іншого сузір'я барв та ліній, аби все це потім, осмисливши філософські й мистецькі, перенести-втїлити в свої роботи.

Герої Кузьміна, пише мистецтвознавець Марія Скобликова, оповиті романтичним настроєм. Готовому, як правило, нестандартному та вишуканому виробу, на вигляд майже невагомому, яким милується відвідувач виставки, передусім тривала, важка, для невтаємниченого – навіть загадкова праця: ескізи з глини, воскові моделі, бронзові відливки, обробка, тонування... Від етапу до етапу скульптор ніби вдихає життя в кожну нову композицію, й вона стає впізнаваною, одухотвореною... Олексія Ковалю, за його словами, надихають подорожі Індією, арабськими країнами – тамтешні казки, музика, мистецтво, навіть повітря. В його роботах вирає різнобарв'я яскравих кольорів і відтінків, є, до слова, ціла серія казкових та загадкових ляльок у цікавих вигадливих костюмах (i-pro.kiev.ua). Усі вони виконані в техніці гарячої емалі, а щоб таку створити, потрібне «ціле дійство», тож митець і «ворожить» віртуозно, немов чаклун. «Кожного дня й щомиті ми стикаємося з багатьма цілісними світами – чи то країна, природа та її стихії, людина чи крапля води з мікро- та макрокосмами. Ці світи бувають багатими, цікавими, вражаючими. Я відкриваю їх для себе, передаю їх людям моєю власних візуальних образів, використовуючи найближчі для себе засоби», – поділився Олексій Коваль (lviv-online.com).

ТЕ, ЩО НЕ ВМИРАЄ | ПІСНЯ-РЕКВІЕМ

МОВ ЧИСТА СЛЁЗА НА ОБЛИЧЧІ ДОБИ

Тетяна МОРГУН

спеціально для «ПВ»

Як це прекрасно, що все, що беззаперечно є справжнім, – нехай навіть сумним, але таки **справжнім** – не гине навіть під кам'янистими й неприхильними завалами забуття, неуваги, байдужості. І з'являється знову в потрібний і важливий момент, мов квітка з-під асфальту, мов зелене дерево на вершині безживної суворой скелі. Так і неперевершена пісня-реквієм, пісня-пам'ять, пісня-попередження, що про неї хочу нагадати, піднімається нині над Україною, над нашими солдатами – героїчними захисниками суверенності й незалежності країни, котрі перебувають у зоні бойових дій на сході, і над їхніми матерями, які зболено, в молитвах і надіях, чекають на повернення своїх синів. Її час – цієї пісні (хоч такий твір – невмирущий). І про неї сьогодні багато хто згадав, що є цілком закономірним. Тому все сказане не випадкове.

Йдеться про пісню Анатолія Пашкевича «Степом, степом...» (слова поета Миколи Негоди):

Степом, степом йшли у бій солдати.
Степом, степом – обрій затягло.
Мати, мати стала коло жати,
А навкруг в диму село...
Степом, степом розгулись гармати,
Степом, степом – клект нароста...
Степом, степом падають солдати,
А навкруг шумлять жита...
Степом, степом – людям жито жати,
Степом, степом даль махне крилом...
Мати, мати жде свого солдата,
А солдат спить вічним сном!

15 січня цього року, вдесять рокинині смерті Анатолія Пашкевича, Михайло Маслій писав про композитора: «Видатний майстер хорового співу створив співочі колективи Луцька, Житомира, Чернігова, керував славетним Черкаським народним хором. Однак, якщо б навіть за все життя він написав лише одну пісню «Степом, степом...», що стала реквіємом усім солдатам, котрі загинули, його ім'я прославилось б в Україні та за її межами» (faktyua).

Свого часу ця пісня, як тепер кажуть, «підірвала» Україну. Віктор Астаф'єв порівняв її з Шевченківським «Ребе та стогне...», і слово «гімн» таки пасувало їй.

Пригадаймо незабутні пісні видатного композитора й хормейстера Анатолія Пашкевича: «Хата моя, біла хата», «Виростеш ти, сину», «Мамина вишня», «Ой ти, ніченько», «А мати ходить на курган», «Земле наша мила», «Чебреці», «Дума про хліб»... Але «Степом, степом...» стоїть усе-таки окремо, особливо, на почесному, помітному місці. Я дуже добре пам'ятаю, що їй неможливо було слухати без сліз, не реально було не відгукнутися на низький, глибокий, з багатими обертонами, сказати б, епічний голос солістки, народної артистки України Ольги Павловської: серце огортав біль... Здавалося, що це навіть не жіночий проникливий голос, а тужиння, страждання, біль серця самої землі, щедрої, життєдайної, на чий золотий колос падають убиті солдати.

Володимир Костенко, який особисто знав Анатолія Пашкевича, в статті «Балада про солдатів» (2008, gazeta.

«І навіть якби він написав тільки «Степом, степом...», то вже й цим твором вписав би своє ім'я в історію музичних скарбів України». Галина Кажан (volyn.com.ua)

zn.ua) писав: «Ми часто говорили про витокі тієї чи іншої його пісні. І вже тоді було зрозуміло: така воістину велична пісня, як «Степом...», була встраждана». Композитор написав її 1966 року, будучи лише 28-річним. Та для нього теми війни, життя й смерті, синовнього обов'язку перед Батьківщиною, любові до матері, до отчого дому були, здається, нероздільні. Саме тоді він і вимріяв особливу пісню – таку, «щоб за душу брало».

Володимир Костенко згадує: «Перші начерки тексту й мелодії, – розповідав мені Анатолій Пашкевич, – з'явилися в мене на Житомирщині,

Хоча пізніше, вже в Черкасах, показав свої напрацювання поетові Миколі Негоді. Той узявся переробити й доробити текст, а водночас слова, запропоновані Пашкевичем, теж нерозривно злилися з мелодією.

...І була така ніч: поет пише, уявляючи, як мати проводить сина на війну, тужливо дивиться йому вслід... як жінки в полі серед золотого колосся знаходять тіла вбитих солдатів – а композитор поряд награв та награв мелодію, дослухається, приспівує, щось підправляє... Отак спільними зусиллями, як казав потім Анатолій Пашкевич, довели пісню «до ума».

НЕЗАБУТНЯ ОЛЬГА ПАВЛОВСЬКА

За задумом, твір і признався для хорового виконання, та попервах автор зібрався віддати соло чоловікові – басу. Навіть пробував такий варіант. А вже Ольга Павловська (теж, на жаль, нині покійна) згадувала: «...Я послухала й почала перекопувати: це для жіночого голосу, це ж

плач за вбитими на війні! З далекого дитинства пам'ятаю страх похоронку в нашій родині. І мені хотілося виконати саме цю пісню. Ідучи у відпустку влітку 1966-го, я одержала від Пашкевича ноти. Не могла відірватися від них. Приїхала до мами у Лебединці – там і почалася робота над піснею. Мама стала першою слухачкою; коли заспівала – вона заплакала...».

Саме Анатолій Пашкевич визнає: «Послухали Ольгу Павловську – й усі сумніви розвіялися: так, як вона, ніхто її не виконував! Слова й мелодія лягли на її голос, як зерно в добре підготовлений ґрунт. Це був той випадок, коли нерозривно поєдналися слова, мелодія, вокал. Пам'ятаю, не раз і не двічі під час виконання цієї пісні хортрохи зупинявся – через хвилювання й спазми голосових зв'язок» (там само). На співаків-хористів впливали не лише сильні власні почуття, а й енергетично відчутні, мало не зримі наймовірні, небачені хвилі слу-

хацького потрясіння – в різних містах, у різних залах... Таких творів про війну, про людську трагедію, про жагу життя в Україні ще не було. Невипадково Дмитро Павличко 1980-го написав у «Літературній Україні»: «Степом, степом...» – нині цих двох слів достатньо, аби уявити вкритий димом простір... За всієї скорботи пісня сприймається як життєствердний гімн, за всієї величавості – як особиста печаль...» (gazeta.zn.ua).

ХАРЛАН НОКАУТУЄ РОСІЯНОК У МОСКВІ

Наша улюблена фехтувальниця Ольга Харлан стала переможницею усієї серії турнірів Гран-прі з фехтування на шаблях сезону 2014–2015. Фінальний турнір серії відбувся 29–31 травня у Москві, де краща спортсменка країни минулого року святкувала чергову у кар'єрі перемогу.

У 1/32 фіналу Харлан перемогла аргентинку Марію Белен Перес Моріс (15:6), далі виграла в представниці Росії Вікторії Ковалової (15:6) і Діни Галіакбарової, у чвертьфіналі здобула перемогу над грецькою фехтувальницею Вассілікі Вугіа (15:4), у півфіналі пройшла давню суперницю росіянку Софію Великую (15:11), а у фіналі здолала ще одну улюбленицю місцевої публіки Яну Егорян (15:10).

Примітно, що на шляху до тріумфу Ольга перемогла чотирьох господарок помосту. І на п'єдесталі пошани українка стояла суціль в оточенні росіянок – другою стала Егорян, третю сходинок поділили Софія Велика та Катерина Дьяченко.

ШАХИ | УКРАЇНКА ВИГРАЛА ЧЕ ЧЕРЕЗ 15 РОКІВ ПІСЛЯ ПЕРШОЇ ПЕРЕМОГИ

НАТАЛІЯ ЖУКОВА ПІДКОРИЛА КОНТИНЕНТАЛЬНИЙ ТРОН

З 19 по 30 травня у місті Чакві (Грузія) тривав особистий чемпіонат Європи серед жінок з шахів. Майже 100 учасниць із 19 країн континенту на дистанції в 11 турів визначали шахову королеву Старого світу. Найвправнішою на турнірній дистанції виявилася одеситка Наталія Жукова, яка здобула почесний титул через 15 років після першого тріумфу на європейській першості.

Володимир ПОЛТАЄВ

спеціально для «ПВ»

На змаганнях нашу країну представляли Анна Ушеніна, Інна Гапоненко, Олена Мартинкова та Наталія Жукова. Остання раніше приміряла на себе континентальну шахову корону, адже виборола звання чемпіонки Європи 2000 року. Примітно, що тоді турнір проходив теж у Грузії – змагання приймало Батумі.

Першою суперницею одеситки була господарка змагань Інга Хуртцилава, перемогу записала собі до активу наша співвітчизниця. А от у другому турі Жукова упіймала облизня – граючи чорними, Наталія не зуміла зупинити атакувальних поривів вірменки Лоліт Галоян. Утім, три поспіль перемоги (по черзі змушені були капітулювати представниці Білорусі Ланіта Стецко, німкеня Флізіз Осмондодя та вірменка Марія Геворгян) знову повернули українку до лав претендентів на нагороди чемпіонату.

У шостому турі Жукова розписала єдину свою на ЧЕ нічию – граючи чор-

ними, з росіянкою Мариною Гусевою. А далі була вражаюча серія із п'яти перемог! Визнали себе переможеними росіянка Анастасія Савіна, румунка Міхаєла Санду, грузинка Бела Хотенашвілі та її співвітчизниця Ніно Баціяшвілі. На протистоянні з останньою варто особливо акцентувати увагу, оскільки напередодні передостаннього туру саме господарка змагань очолювала турнірний пелетон і мала всі шанси завершити турнір на першій сходинці турнірної

таблиці. Але навіть те, що Ніно мала право першого ходу, не допомогло господарці змагань. Вона вкрай невдало зіграла уже в дебюті, а впродовж усієї партії Наталія не припиняла чинити тиск на короля білих. Зрештою, не зробивши ледь трохи більше сорока ходів, Баціяшвілі визнала поразку.

У заключному турі Жукова не дала жодних шансів поставити під сумнів свою перемогу на турнірі, білими здолавши гроемейстера з Вірменії Еліну Даніелян. Таким чином, вона з 9,5 очками з 11 можливих на півочка випередила Баціяшвілі і стала дворазовою чемпіонкою Європи. Щодо результатів інших наших шахісток, то Інна Гапоненко із 7,5 очками посіла у підсумку 9-те місце, Анна Ушеніна стала 49-ю, а юна Олена Мартинкова – 79-ю.

Зазначимо, що українські майстри найінтелектуальнішої гри регулярно тішать уболівальників своїми результатами – цього річ Марія Музичук стала чемпіонкою світу, а чоловіча збірна України виборола срібні медалі командного чемпіонату світу. Жіноча збірна України з шахів, нагадаємо, – бронзовий призер Всесвітньої шахової Олімпіади та чинний чемпіон Європи.

коротко

АКАДЕМІЧНЕ ВЕСЛУВАННЯ

ДВІ МЕДАЛІ НА ЧЕ

З 29 по 31 травня польське місто Познань приймало чемпіонат Європи з академічного веслування. На головному турнірі Старого світу заявка української збірної нараховувала 42 спортсмени, які покладали до скарбнички національної команди дві нагороди.

До Польщі наша збірна вирушила у найсильнішому складі, який було відібрано за результатами виступів спортсменів у кубку країни, що проходив у Дніпропетровську. Серед заявлених спортсменів, зокрема, значилися й олімпійські чемпіонки Анастасія Коженкова та Наталія Довгодо, чинні чемпіони світу та тріумфатори попередньої континентальної першості Іван Довгодо, Дмитро Михай, Артем Морозов та Олександр Надтока. Останнім не вдалося відстояти звання кращої парної четвірки Європи

– у Познані наш кватерет фінішував із другим часом (5:46.26). Наших хлопців випередили представники Росії, які з результатом 5:45.610 завоювали золоті нагороди ЧЕ. На третю сходинку п'єдесталу пошани зійшов кватерет гребців з Великої Британії (5:46.89). Іван Футрик і Сергій Гринь замкнули трійку кращих у своїй дисципліні. З результатом запливу наша чоловіча парна двійка перетнула фінішну лінію з результатом 6:15.80 у слід за спортсменами Німеччини (6:09.32) і Франції (6:11.14).

ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА | ПЕРСОНАЛЬНІ ДОПЛАТИ ОТРИМАЮТЬ СПОРТСМЕНИ І ТРЕНЕРИ

«ОЛІМПІЙЦІВ» РІО ВІДЗНАЧИЛИ СТИПЕНДІЯМИ

Вітчизняним атлетам, які захищатимуть честь нашої країни на Іграх XXXI Олімпіади в бразильському Ріо-де-Жанейро, НОК України виплачуватиме стипендії – еквівалент 300 доларів США щомісяця. Розпорядження про запровадження стипендій видатним тренерам, які забезпечують підготовку українських спортсменів до участі в Олімпійських та Паралімпійських іграх, прийняв уряд.

Володимир ПОЛТАЄВ

спеціально для «ПВ»

Комісія НОК по роботі з тренерами та спортивними федераціями затвердила список із 32 спортсменів, які щомісячно до 31 серпня 2016 року отримуватимуть персональні стипендії для підготовки до найголовнішого спортивного форуму чотириріччя. Про це на прес-конфе-

ренції заявив очільник вітчизняного Олімпійського комітету Сергій Бубка.

Стипендіатами стали Наталія Довгодо та Анастасія Коженкова (обидві – академічне веслування); боксери Микола Бученко і Павло Іщенко; у вільній боротьбі – Юлія Ткач, у греко-римській – Жан Беленюк; представники велосипедного спорту Олена Демидова та Яна Беломоїна (маунтенбайк); Юрій Чебан у веслуванні на байдар-

ках і каное; Анна Кисельова та Анастасія Красько (обидві – вітрильний спорт); дзюдоїстка Ірина Кіндзєвська; Олена Костевич та Олег Омелянчук (обое – кульова стрільба); легкоатлети Ігор Главан, Аліна Федорова, Ірина Герасченко і Максим Богдан; плавці Дарина Зевіна та Андрій Говоров; Анна Волошина та Лоліта Анаасова (обидві – синхронне плавання); Олег Верняєв та Ігор Радівілов (обидва – спортивна гімнастика); Юлія Прокопчук та Ілля Кваша у стрибках у воду; Анастасія Павлова (стрільба з лука); п'ятиборці Вікторія Терещук та Анастасія Спас; фехтувальниця Ольга Харлан та Ольга Жовнір; Анна Різатдінова (художня гімнастика). «Загальний обсяг фінансування цієї програми становить 4 млн грн. Щомісяця кожен спортсмен отримуватиме стипендію в

еквіваленті 300 доларів США. Наразі це 6,5 тисячі гривень», – зазначив головний олімпієць країни. Тим часом за поданням Міністерства молоді і спорту Кабінет Міністрів прийняв розпорядження про встановлення стипендій видатним тренерам. Так, для видатних українських тренерів встановлюється 75 стипендій по 9744 грн на місяць протягом одного року (50 стипендій буде призначено для тих тренерів, які здійснюють підготовку спортсменів до Олімпійських ігор, 25 – для тренерів з підготовки спортсменів до Паралімпійських ігор). Уряд також погодив два проекти Указу Президента про надання стипендій видатним українським спортсменам – олімпійцям, паралімпійцям і дефлімпійцям.

ДЗЮДО

«ЗОЛОТО» І «СРІБЛО» НА КУБКУ ЄВРОПИ

У румунському місті Клуж-Напока проходили змагання відкритого кубка Європи з дзюдо. У турнірі взяли участь 317 спортсменів з 41 країни світу.

Наші співвітчизники повертаються з турніру з двома медалями в активі. Тріумфатором змагань став Артем Блошенко, якому не було рівних у вазі до 100 кг. Його коле-

га по збірній Дмитро Кравець (до 73 кг) теж дійшов до вирішальної сутички, але змушений був задовольнитися другою сходинкою п'єдесталу пошани.

КОРИСНІ ПОРАДИ

10 причин включити лимон у свій раціон

Лимон – справжній король фруктів, і це звання йому дісталось не просто так. Окрім незвичайних смакових якостей, кислий фрукт володіє багатьма корисними властивостями, які чинять сприятливий вплив на організм людини. Дізнайся, як лимон може допомогти тобі стати ще здоровішим уже сьогодні!

1. Лимон запобігає появі каменів у нирках. Півсклянки соку лимона щодня вберуть твої нирки від появи каменів.

ГРУДНЕ ВИГОДОВУВАННЯ ЗАХИЩАЄ ДІТЕЙ ВІД НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ЗАБРУДНЕНОГО ПОВІТРЯ

Фахівці з університету Країни Басків провели дослідження, у яких взяли участь 638 жінок та їхні діти. Вчені прагнули зрозуміти, як забруднення довкілля впливає на здоров'я дитини в утробі матері, а також дослідити роль дієти в розвитку дитини. Фахівці особливу увагу приділили вивченню впливу високих рівнів тонкодисперсних часток та діоксиду азоту на моторний та психічний розвиток дітей. На фетальній стадії внутрішньоутробного розвитку центральна нервова система малюка тільки починає формуватися і не містить механізмів, що запобігають накопиченню небезпечних речовин. Дослідження показало, що грудне вигодовування протягом, як мінімум, чотирьох місяців рятувало дітей від негативного впливу забрудненого повітря.

Крім того, вчені з університету штату Монтана з'ясували, що забруднене повітря може викликати у дітей погіршення короточасної пам'яті та зниження інтелекту.

Діти, що перебувають під впливом великої кількості забруднювальних речовин протягом тривалого часу, схильні до високого ризику запалення мозку і нейродегенеративних захворювань, таких як хвороба Альцгеймера і хвороба Паркінсона.

ГОРОСКОП

8 – 14 червня

ОВЕН

Через збільшення навантаження на роботі та необхідність негайного вирішення особистих питань тиждень буде доволі напруженим.

ТЕЛЕЦЬ

Ваш успіх залежатиме від ділової спритності та уміння швидко орієнтуватися у нових обставинах, щоб вчасно адаптуватися до них і адекватно відреагувати.

БЛИЗНЮКИ

Справ цього тижня буде надміру, тож слід максимально сконцентруватися і налаштуватися на серйозний лад: від нинішніх здобутків безпосередньо залежатимуть завтрашні перспективи.

РАК

На вас чекає яскравий, насичений різноманітними подіями та емоціями тиждень. Усе, за що ви не вважали, вийде на найкращий чин.

ЛЕВ

Напрочуд сприятливий для ділових успіхів та творчих пошуків тиждень. Сповнення найзаповітніших бажань – не за горами.

ДІВА

Тиждень сприятливий для планування важливих проектів, цікавих справ, ділових зустрічей і розширення кола ділових партнерів.

ТЕРЕЗИ

Бажано чітко продумати план дій і не розпорошувати марно дорогоцінну енергію: зосередившись на поставленій меті і не відволікаючись на дрібниці, ви зможете все успішно реалізувати.

СКОРПІОН

Настає період іспиту на витривалість і професіоналізм, тож варто налаштуватися на серйозну працю і бути готовими зіткнутися з несподіваними труднощами.

СТРІЛЕЦЬ

Намагайтеся приділяти більше уваги і турботи своїм близьким, щоб у них не виникло відчуження, що ви далі одне від одного.

КОЗЕРІГ

Спокійний і зрівноважений період. Зможете частково реалізувати свої плани і прагнення. Неодмінно виконуйте свої обов'язки.

ВОДОЛІЙ

Зоряний час для творчих людей. Зможете оптимально розкрити свій творчий потенціал і суттєво зміцнити матеріальне становище.

РИБИ

Не починайте діяльність, допоки чітко не окреслите мету, інакше марно витратите сили і час.

МАЛЮВНИЧА УКРАЇНА

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ТЕАТР ОПЕРИ І БАЛЕТУ

Будівлю Одеського академічного театру опери і балету, зведену за проектом відомих відецьких архітекторів Германа Гельмера і Фердинанда Фельнера, без перебільшення можна назвати крамним творінням цих майстрів. Театральне життя в Одесі веде свою історію з перших днів заснування міста. Театр опери і балету вважається старішим з-поміж культурних установ міста. Одеса отримала право збудувати театр у 1804 році, а 1809-го він уже відчинив свої двері для шанувальників оперного мистецтва.

СКАНВОРД

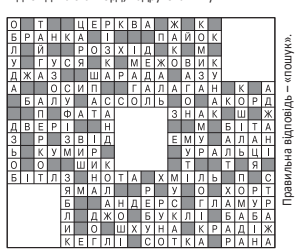
Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – пірничка передрукована на газету «Профспілкові вісті».

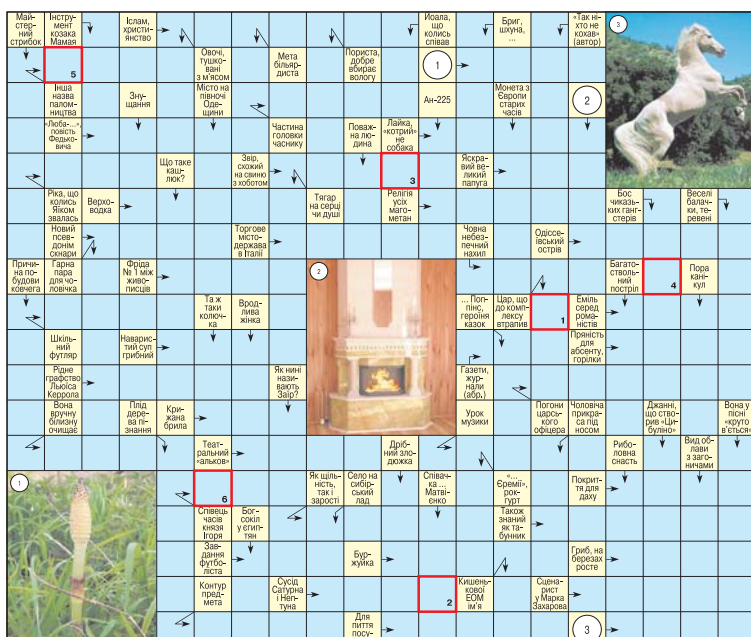
ВІТАЄМО Наталію Мураченко з м. Ромни Сумської обл., яка правильно розгадала сканворд у № 21.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати пірничку передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 21

Правильна відповідь – «годуха».

СМАЧНОГО!

КОТЛЕТКИ З ПЕТРУШКИ

Інгредієнти:

Петрушка – 300 г, масло – 2 ст. ложки, яйця – 3 шт., борошно – 3 ст. ложки, зелена цибуля – півпучка, панірувальні сухарі – 50 г.

Приготування

Пропустити через м'ясорубку листя петрушки, підсмажити суміш на маслі, додати трохи порізану зелену цибулю і знову підсмажити. Дати вистигнути.

У масу вбити яйця, всипати борошно і сіль, усе добре вимішати, сформувати котлети, обвалити їх у сухарях і обсмажити з двох боків.

